

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 167 (8483) BAZAR, 23 avqust 2020-ci il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Azərbaycan daha işıqlı və güclü olacaq

Prezident İlham ƏLİYEV:
"Bu gün tam əminliklə deyə bilərəm ki, ölkəmizin elektroenergetika sahəsi öz sürətli inkişaf dövrünü yaşayır"

Axşam düşür. Hava yavaş-yavaş qaralır. Həyət-bacadakılar, yol-irizdəkilər iti addımlarla evə dönürlər. Hətta günün başqa saatları küçədən yığılmayan uşaqları da çağırmağa ehtiyac qalmır.

Gözlər saatdadır. Uşaqlar televizorun qarşısında yerləri rahatlayır, evin xanımı küçədən həyətə keçən ocaqda bəzi yeməyi qızdırmaq üçün hələ közməyən elektrik plitəsinin üstünə qoyur, kişi isə oduna qonaq etməkdən ötrü sobanı söndürüb "əldəqayırma" elektrik qızdırıcını hazırlayır.

Və nəhayət, gözələnən an yetişir... işıqlar yanır. Uşaqlar sevincdən əl çalır, anaları tələm-tələsik süfrə açır, ataları isə evin istiliyini qorumaq üçün qapı-pəncərəni bərk-bərk bağlayır və sonra da ailə süfrə arxasına keçir. Hamısı da bilir ki, işığın verildiyi 2-3 saatdan maksimum istifadə etmək lazımdır. Çünki 2-3 saatdan sonra onları yenidən 20-22 saatlıq qaralıq həyat gözləyir.

Bu mənzərə hansısa bədii təxəyyülün məhsulu yox, ən yaxın keçmişimizin real-ıqlarıdır. Bəlkə də cavanlar bu reallıqlara inanmasınlar. Çünki onlar özlərini, ətrafda baş verənləri dərk edəndən Azərbaycan o Azərbaycan deyil. Bir vaxtlar işıqsız, qazsız, susuz, yolsuz, işsiz olmuş Azərbaycan indi xaricə elektrik enerjisi, təbii qaz ixrac edir, yollarımız dünyanın ən qabaqcıl, oturuşmuş ölkələrinin yolları ilə müqayisə olunur, kəskin su və iş yeri problemlimiz də yoxdur.

Amma indiki mürəkkəb zamanda bunlar kifayət et-

mir. Xüsusən enerji təhlükəsizliyinin təminatı global dünyanı ən çox rahatsız edən və bu üzündən ən çox diqqət yətilən məsələ sayılır.

Azərbaycanı bu sarıdan bəxtli ölkə hesab etmək olar. Həm təbiətin bəxş etdiyi neft-qaz ehtiyatları, həm də bu ehtiyatlardan səmərəli istifadə etmək üçün həyata keçirilən enerji təhlükəsizliyinə təminat vermişdir. Həmin çərçivədə həyata keçirilən global layihələr sayəsində ölkəmizin enerji təchizatı xeyli yaxşılaşmışdır. Bu sırada bir neçə misal çəkmək istərdik. Elektrik stansiyalarının da tikintisinin nəzərdə tutulduğu ilk regional inkişaf Dövlət Programının qəbul olunduğu 2004-cü ildən indiyədək Azərbaycanda 30-dan çox enerji obyektləri inşa edilmişdir. Onların arasında 525 meqavat gücündə olan "Sumqayıt", 800 meqavatlıq "Şenub", 400 meqavatlıq "Şen-

mal-2", 300 meqavatlıq "Səngeçal" kimi iri elektrik stansiyaları var. Üstəlik, Cənubi Qafqazın ən böyük stansiyası olan "Mingəçevir" İES də bu gün tam gücü ilə işləyir. 600 meqavat generasiya gücündə bərpə edildikdən sonra İES 2400 meqavatlıq güclü yenedən Azərbaycanın əsas və etibarlı enerji mənbəyidir.

Lakin elektroenergetika bir yerdə dayanmamalıdır, xüsusən də iqtisadiyyatı dinamik inkişaf edən və əhəli si stabil artan ölkələrdə. Bu səbəbdən dövlət başçısı tərəfindən "Azərənəji" ASC-nin qarşısında sənayeləşmə prosesi və ölkənin demografik vəziyyəti nəzərə alınmaqla gələcəkdə generasiya güclərinə tələbatın müəyyən edilməsi və onun vaxtında qarşılama kimi konkret vəzifə qoyulmuşdur. "Qobu" Elektrik Stansiyasının generasiya mənbəyi olaraq yaradıl-

ması da həmin vəzifələrin komponentlərindəndir.

Xəbər verildiyi kimi, Prezident İlham Əliyev avqustun 21-də 1000 meqavat yükqə-türmə gücündə malik "Qobu" yarımstansiyasının tikintisi ilə tanış olmuşdur. Dövlət başçısına məlumat verilməmişdir ki, 330/220/110 kilovoltluq yarımstansiyanın inşası qrafik üzrə davam edir. Bildirilmişdir ki, hasil olunan elektrik enerjisinin enerjisi sistemə ötürülməsi, Bakının və Abşeron yarımadasının enerji təchizatında "Abşeron" yarımstansiyasından asılılığın aradan qaldırılması, istehlakçıların fasiləsiz və dayanıqlı enerji təchizatının təmin edilməsi, ölkə ərazisində 330 kilovoltluq xəmiri elektrik təchizat xəminin yaradılması üçün "Qobu" yarımstansiyası müstəsna rol malikdir.

Ardı 3-cü səh.

Azərbaycan Türkiyənin uğurlarına öz uğurları kimi sevinir

Avqustun 22-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğana telefonla zəng edib.

Dövlətimizin başçısı Türkiyənin Qara dənizdə böyük təbii qaz yatağı kəşf etməsi münasibətilə təbriklərini çatdırıb, bu önəmli hadisənin dost və qardaş Türkiyə xalqının rifah halının daha da yaxşılaşdırılması və ölkənin iqtisadi gücünün daha da möhkəmləndirilməsi işinə xidmət edəcəyinə əmin olduğunu bildirib.

Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, Türkiyə artıq beynəlxalq qaz mərkəzlərindən birinə çevrilib və Azərbaycan Türkiyənin uğurlarına öz uğurları kimi sevinir.

Rəcəb Tayyib Ərdoğan göstərilən diqqətə və təbrikə görə minnətdarlığını bildirib.

Dövlət başçıları ölkələrimiz arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin bundan sonra da bütün sahələrdə uğurla inkişaf edəcəyini vurğulayaraq əməkdaşlığımızın perspektivləri ilə bağlı məsələləri müzakirə ediblər.

Prezidentin Mətbuat Xidməti

Türkiyə Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğana

Hörmətli cənab Prezident. Öziz Qardaşım.

Türkiyə tarixinin ən böyük təbii qaz yatağının kəşf olunması münasibətilə Sizi və qardaş Türkiyə xalqını öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından ürəkdən təbrik edirəm.

Türkiyə enerji təhlükəsizliyi sahəsində növbəti önəmli addımını atmışdır. Qaz yatağının işlənməsi qardaş Türkiyə xalqına faydalar gətirəcəkdir. Bu yatağın kəşfi həm də Türkiyənin sənaye potensialının və artan gücünün təzahürüdür.

Azərbaycan və Türkiyə uzun illər ərzində nəhəng enerji və neqliyyat layihələrini uğurla icra ediblər. Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum, TANAP, Bakı-Tbilisi-Qars layihələri ölkələrimiz və xalqlarımız üçün yeni imkan-

lar açır və Azərbaycan-Türkiyə tərəfdaşlığını daha da möhkəmləndirir.

Ümid edərəm ki, Türkiyənin hazırda apardığı digər kəşfiyyat layihələri də müvəffəqiyyətlə nəticələndəcəkdir. Qardaş Türkiyənin uğurlarına öz uğurlarımız qədər sevinirik. Əminəm ki, Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı və dostluğu bundan sonra da inkişaf edəcək və güclənəcəkdir.

Fürsətdən istifadə edərək Sizə möhkəm cansağlığı, işlərinizdə uğurlar, qardaş Türkiyə xalqına daim əmin-amanlıq və firavanlıq arzulayıram.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 avqust 2020-ci il

Pandemiya ilə bağlı vəziyyət ciddi nəzarət altındadır

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının bu ilin mart ayında pandemiya elan etdiyi COVID-19 virusu Yer kürəsində tüğyan etməkdə davam edir. Son statistikaya əsasən, dünyada COVID-19-dan ölənlərin sayı 800 mini, virusa yoluxanların sayı isə 23 milyonu ötib.

Qeyd edək ki, koronavirusa yoluxma sayına görə, ABŞ, Braziliya və Hindistan ilk üçlükdə yer alır.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Baş direktoru Tedros Adhanom Gebreyesus isə söyləyib ki, COVID-19 pandemiyasının iki ildən az müddətdə bitəcəyinə ümid edirik. ÜST rəhbəri qeyd edib ki, hazırkı durumda daha çox texnologiya-

lar mövcuddur: "Yeni növ virus yaxın vaxtlarla daha sürətli yayılır, ancaq onun qarşısını almaq üçün müvafiq texnologiyamız var".

Ardıcıl olaraq yuxaldılmışlar həyata keçirilir

Azərbaycanda virusun ilk üzə çıxdığı zamandan etibə-

rən görülən effektiv tədbirlər, infeksiyanı nəzarətlənən səviyyədə saxlamağa imkan verib. Yoluxma səviyyəsində müsbət dinamika tendensiya halını alıb. Buna görə də sərtləşdirilmiş karantin rejimindən mərhələli şəkildə yuxaldılmışlara keçid də sürətlənib.

Bələ ki, avqustun 5-dən SMS icazə sistemi ləğv edilib, çimərliklər açılıb. Bu ayın 10-dan iqtisadi aktivliyin gücləndirilməsinin zərurəti nəzərə alınaraq, sərt karantin rejiminin yumşaldılması istiqamətində növbəti tədbirlər paketi qüvvəyə minib.

Ardı 2-ci səh.

Paşinyanın reytingi sifıra yaxınlaşır

Ermenistanda pandemiya fonunda yaranmış sosial-iqtisadi tənəzzül hakimiyyətlə xalq arasında uçurumu dərinləşdirir

Son dövrlərdə daha böyük problemlərə düşər olan, sosial-iqtisadi səhərdə pandemiya fonunda daha çətin günlər yaşayan Ermənistanda siyasi vəziyyət getdikcə daha gərgin xarakter almağa başlayıb. Hakimiyyət öleyhinə yönələn etirazların sayının artması və artıq Nikol Paşinyanın istefasının əsas tələb kimi qoyulması mövcud iqtidarın durumunu xeyli ağırlaşdırır. Ölkədə ictimai gərginliyin yüksəlməsinə xətə üzrə inkişaf etməsi Ermənistanda hər an iqtidarın inqilabi yolla devrilməsinə istisna etmir.

Qeyd olunur ki, Ermənistanda cari ilin son 8 ayında iqtisadi göstəricilər yaxşıya doğru dəyişməyib. Nəticədə yoxsulluq səviyyəsi bir qədər də artıb və bunun yaxşılaşma doğru dəyişməsi də gözlənilir. İqtisadi tənəzzülün davam etməsi ilə birlikdə hakimiyyətin reytingi də sifıra yaxınlaşır.

İndiki vəziyyətdə Ermənistanda dərin sosial-iqtisadi tənəzzül hakimiyyətlə xalq arasında uçurumu genişləndirməklə yanaşı, sosial gərginliyi də yüksəldir. Ölkənin sosial problemləri aradan qaldırmaq üçün kifayət qədər siyasi, iqtisadi resurslara malik olmaması isə hakimiyyətlə xalq arasında qarşıdurmanı gücləndirir.

Ardı 6-cı səh.

Neft-qaz sənayesində milli işçi qüvvəsi yetişdirmək yenə də gündəmdədir

"Əsrin müqaviləsi" imzalandıqdan sonrakı illərdə saziş çərçivəsində dənizdə və quruda həyata keçirilən layihələrdə çalışanların 90 faizi xarici vətəndaşlar idi. İşçilərin yalnız 10 faizini yerli sakinlər təşkil edirdi. Hədəf isə nisbətli dəyişdirmək idi. Tikinti, əməliyyat və ofis işlərində çalışanların 90 faizinin Azərbaycan vətəndaşlarından ibarət olması qarşıya məqsəd qoyulmuşdu.

Bunun gerçəkləşəcəyini çoxları inanmırdı. Xüsusilə müxalifət nümayəndələri layihələrdə çalışanların əksəriyyətinin öz mütəxəssislərimiz, texniklərimiz və fəhlələrimiz olacağına şübhə ilə yanaşdıqlarını açıq və qərəzli şəkildə bəyan edirdilər.

Zaman isə öz sözünü dedi. Məsələn, Azərbaycanda ən iri neft-qaz və ixrac layihələrinin əməliyyatçısı olan BP-nin ixtisaslı işçiləri-

nin 90 faizini 2018-ci ilin ortalarından milli kadrlar təşkil edir. İxtisas tələb olunan işlərdə çalışanların isə hamısı Azərbaycan vətəndaşıdır. BP-nin bu ilin birinci yarısına aid olan hesabatında bildirilir ki, hazırda şirkətdə çalışan ölkə vətəndaşlarının sayı 2485 nəfərdir. Buraya müddətli müqavilə əsasında işləyənlər də daxildir.

İndi şirkətin təkə ofisindəki işçilərin deyil, podratçı və subpodratçı mütəxəssislərində çalışanların da tərkibinin 90 faizi milliləşdirilib. Əməliyyatçı şirkət daim bəyan edir ki, Azərbaycanda uzunmüddətli uğurlar istəməli və müxtəlif ölkə mütəxəssislərinin olmasından asılıdır.

Ardı 3-cü səh.

Ukraynanın Prezidenti zati-aliləri cənab Vladimir Zelenskiyə

Hörmətli cənab Prezident. Dost Ukraynanın milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizi və Sizin simanızda bütün xalqınızı öz adından və Azərbaycan xalqı adından ürəkdən təbrik edirəm. Bu gün Azərbaycan Respublikası ilə Ukrayna arasındakı münasibətlər dinamik inkişaf yolundadır. İnanıram ki, ənənəvi dostluq əlaqələrimiz, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığımız bundan sonra da xalqlarımızın mənafeyinə uyğun olaraq uğurla inkişaf edəcək və genişlənəcəkdir. Dünyanın COVID-19 pandemiyası ilə üzlişdiyi bu çətin zamanda Azərbaycan xalqının dost Ukrayna xalqı ilə həmrəy olduğunu bildirmək istəyirəm. Bu bayram günündə Sizə möhkəm cansağlığı, işlərinizdə müvəffəqiyyətlər, dost Ukrayna xalqına daim əmin-amanlıq və firavanlıq arzulayıram. Hörmətlə, **İlham ƏLİYEV, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**

Bakı şəhəri, 21 avqust 2020-ci il

Karantin rejimini pozan sabiq deputat və qudası məhkəmənin qərarları ilə inzibati qaydada həbs olunublar

Avqustun 22-də Abşeron Rayon Polis İdarəsindən Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 211.1-ci maddəsi ilə inzibati xəta törətmiş şəxslər Əliyev İlham Əlisəfər oğlu və Mustafayev Rövşən Saleh oğlu barəsində Abşeron Rayon Məhkəməsinə inzibati material daxil olub. Abşeron Rayon Məhkəməsindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, avqustun 22-də Abşeron Rayon Məhkəməsinə keçirilən məhkəmə iclasında inzibati xəta törətmiş şəxslər Əliyev İlham Əlisəfər oğlu və Mustafayev Rövşən Saleh oğlu avqustun 18-də saat 19:00 ra-

dələrində Novxanı qəsəbəsində ölkə ərazisində tətbiq edilmiş karantin rejimi qaydalarını pozduqlarını etiraf edərək tutduqları əməldən səmimi peşman olduqlarını bildiriblər. Abşeron Rayon Məhkəməsinin 2020-ci il 22 avqust tarixli qərarlarına əsasən Əliyev İlham Əlisəfər oğlu və Mustafayev Rövşən Saleh oğlu Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 211.1-ci maddəsi ilə nəzərdə tutulmuş inzibati xətanın törədilməsində təqsirləndirilib. Onların hər birinə 15 gün müddətində inzibati həbs növündə inzibati tənbeh tətbiq edilib.

Baş Nazir Əli Əsədov Türkiyənin Vitse-prezidenti Fuat Oktayı ölkəsinin Qara dənizdə təbii qaz yatağını kəşf etməsi münasibətilə təbrik edib

Avqustun 21-də Azərbaycan Respublikasının Baş Naziri Əli Əsədov Türkiyə Respublikasının Vitse-prezidenti Fuat Oktayı ölkəsinin Qara dənizdə nəhəng təbii qaz yatağını kəşf etməsi münasibətilə təbrik məktubu ünvanlayıb.

Nazirlər Kabinetindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Baş Nazir bu tarixi nailiyyətin Türkiyənin iqtisadiyyatının sə-

mərəlliliyinin və dayanıqlılığının təmin edilməsinə, qardaş Türkiyə xalqının rifahının daha da yüksəlməsinə əhəmiyyətli töhfə verəcəyinə əminliyi ifadə edib. Dostluq və qardaşlıq üzərində qurulmuş Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrinin hər iki xalqın tarixinə qırılmaz təllərle bir-birinə bağlı olan iradəsindən qaynaqlandığı bildirilib.

Yeni Azərbaycan Partiyasının icra katibinin müaviniyə töhmət elan edilib

COVID-19 pandemiyasının yayılması və əhəlinin sağlamlığının qorunması məqsədilə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın tətbiq etdiyi karantin rejiminin tələblərini kobud surətdə pozduğuna görə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) icra katibinin müavini Siyavuş Novruzova töhmət elan edilib. Bu barədə AZƏRTAC-a YAP-ın Mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Yeni Azərbaycan Partiyası partiyanın bütün üzvlərini tətbiq edilən zəruri karantin rejiminin tələblərinə əməl etməyə, əhəlinin sağlamlığına təhlükə yaradan əməllərə yol verməməyə çağırıb.

Əli ƏHMƏDOV: "Karantin rejiminə əməl edilməsi vəzifəsindən və ictimai mövqeyindən asılı olmayaraq, hər bir vətəndaşın borcudur"

Başəriyyətin böyük beləsinə çevrilmiş COVID-19 pandemiyasına qarşı mübarizədə bütün dövlətlər, o cümlədən Azərbaycan dövlətinin gündəliyində başlıca məsələdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə əhəlinin sağlamlığının qorunması, ölümcül virusun yayılmasının qarşısının alınması istiqamətində sistemli və səmərəli işlər görülməkdədir. Dövlətimizin böyük imkanları bu istiqamədə səfərbər edilib, xəstəliyə yoluxma hallarının ciddi şəkildə azalmasına nail olunub. İndi əsas məqsəd əldə olunan müsbət nəticəni qoruyub saxlamaq, koronavirusun yenidən geniş yayılmasının qarşısını almaqdır. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın qərarı əsasında tətbiq edilən sərt karantin rejimi və məhdudlaşdırıcı tədbirlər əhəlinin sağlamlığının qorunması kimi vacib dövlət vəzifəsinin yerinə yetirilməsini nəzərdə tutur.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Azərbaycan Respublikası Baş Nazirinin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədr müavini - icra katibi Əli Əhmədov söyləyib.

Baş Nazir müavini bildirib: "Əhəlinin sağlamlığının qorunması namına dövlətin həyata keçirdiyi məhdudlaşdırıcı tədbirlərə, karantin rejiminə əməl edilməsi vəzifəsindən və ictimai mövqeyindən asılı olmayaraq, hər bir vətəndaşın borcu olmalıdır. Əhəlinin sağlamlığına təhlükə yaradan halların qarşısını qətiyyətlə alınmalı, belə hallarda hər kəsə nümunə ol-

isə kəskin şəkildə pislənməlidir. Karantin rejiminə, məhdudlaşdırıcı tədbirlərin tətbiqinə məhəl qoymadan kütləvi mərasimlərin təşkilini hökumətin qəbul etdiyi zəruri qərarlara hörmətli kimi qiymətləndirilməlidir. Çox təəssüf edirik ki, haqqında danışdığımız qadağalara baxmayaraq, bir neçə gün əvvəl Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti Ramiz Mehdiyevin nəvəsinin toy mərasimi keçirilib. Yeni ailə quran gənclərə xoşbəxtlik arzulamaq bizim ən ülü milli adət-ənənələrimizdir. Lakin toy mərasiminin COVID-19 pandemiyası dövründə mövcud qadağalara məhəl qoymadan keçirilməsi və sosial şəbəkələrdə geniş müzakirələrə, əhəlinin haqlı narazılığına səbəb olmasına bizi məyus etməyə bilmiş. Yeni Azərbaycan Partiyası ölkənin iqtidar partiyasıdır. Partiyamız bütövlükdə və onun hər bir üzvlü ayrılıqda qanunlara növbəti riayət etməli, hətta bu işdə hər kəsə nümunə ol-

malıdır. Azərbaycan hüquqi dövlətdir, ölkəmizdə qanunların aliliyi təmin olunub. Heç kimə ayrıca səlahiyyətlər, üstünlüklər və ya imtiyazlar verilməyib və verilməz. Mənim dediyim bu sözlər, ilk növbədə, Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvlərinə aiddir. Belə olan halda partiya üzvlərindən kiminsə xüsusi imtiyazlara sahib olduğunu düşünməsi anlaşılmaz və yolverilməzdir. Həساب edirəm ki, karantin qaydalarının kobud şəkildə pozulmasına görə toy sahiblərinin qanunla cəzalandırılması həmiyə ibarət olmalıdır.

Sözünə görə toy mərasimində iştirak edən partiya üzvlərinin partiya məsuliyyətini dərk edirik və kələrdə geniş müzakirələrə, inanın ki, təmin olunacaqdır. Mən bütün partiya üzvlərini COVID-19 pandemiyası dövründə tətbiq edilən karantin rejiminin tələblərinə riayət etməyə dəvət edirəm. Düşünürəm ki, gələcəkdə bu cür hallara bir daha yol verilməyəcək".

Heç kim qanundan üstün deyil

Koronavirusla əlaqədar vətəndaşların sağlamlığının qorunması məqsədilə artıq bir neçə aydır karantin rejimi tətbiq edilib, toy və digər kütləvi tədbirlərin keçirilməsinə qadağa qoyulub. Bu dövrdə qadağaların pozulması halları baş versə də, dərhal qarşısı alınıb, hüquqi ölçü götürülüb. Lakin təəssüf doğuran odur ki, yenə də karantin rejiminin tələblərini pozanlar olur və onların arasında məmurlara və rəsmi şəxslərə rast gəlinir.

Musa QULİYEV, Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri:

- Bu xəbər elektron KİV - də və sosial şəbəkələrdə bomba kimi partladı: bağ edilməli və dərhal qaydada saxlanılmalıdır. Bu xəbər elektron KİV - də və sosial şəbəkələrdə bomba kimi partladı: bağ edilməli və dərhal qaydada saxlanılmalıdır. Bu xəbər elektron KİV - də və sosial şəbəkələrdə bomba kimi partladı: bağ edilməli və dərhal qaydada saxlanılmalıdır.

keçirməli olacaqdır. Dünya ölkələrinin təcrübəsi də göstərdi ki, bu şərtlər əməl edilmədikdə, xəstəlik yenidən alovlanmağa başlaya bilər. Ölkəmizdə də karantin rejimini yuxsaldan kimi, virusu yoluxma hallarının artmasını müşahidə edirik. Birdəfəlik anlaşılmıyacaq ki, vaxsın tapılıb tətbiq olunana qədər virus bizə yaşamaq şərtlərini dikte edəcəkdir.

Bu barədə cənab Prezident xalqa özünün ənənəvi Novruz müraciətində çox doğru olaraq qeyd edib: "Bu xəstəliyin yayılması üçün ilk növbədə, bütün dövlət tədbirləri ilə yanaşı, vətəndaşlar da məsuliyyətli olmalıdırlar. Əgər kimsə özündə xəstəlik simptomu hiss edərsə, dərhal həkimlərə müraciət etməlidir, dərhal özünü təcrid etməlidir, kütləvi yerlərə getməməlidir, lazım olmayan kütləvi tədbirlərdə iştirak etməməlidir. Bu tədbirlər artıq ləğv olunub, amma istisna deyil ki, hansısa məsuliyyətsiz adamlar qaydaları uyğun olmayan hərəkətlər etsinlər. Mən bəri başdan hər kəsi xəbərdar etmək istəyirəm, ciddi tədbirlər görülməlidir. Çünki bu, milli məsələdir, xalqımızın sağlamlığıdır, dövlətimizin təhlükəsizliyidir".

Milli təhlükəsizliyi təmin etməyə hər birimiz bütün ehtalımızdan yüksəkədə dumağı bacarmalıyıq. Hər birimiz qanun qarşısında, eləcə də ictimai, sosial məsuliyyətimizi dərk etməli və pandemiya ilə mübarizədə dövlətimizə dəstək verməliyik, cənab Prezidentin yanında olmalıyıq. Nöqsanları vaxtında düzəltməli, tənqidlərin qarşısını zamanında almalıyıq ki, toydan sonra nəğara olmasın.

Müşfiq MƏMMƏDLİ, Milli Məclisin deputatı:

- Otən ilin sonlarından bütün dünya çapında bəşər tarixinin ən təhlükəli xəstəliyini çevrilən koronavirus infeksiyasından azyiyət keçir. Beynəlxalq birliyin, ayrı-ayrılıqda hər bir ölkənin məsuliyyəti və gərəklərini ödəməsinə, tibb elminin əlindən gələni etməsinə baxmayaraq, hələlik virusun yayılmasının qarşısını tam olaraq almaq mümkün olmayıb. Bu baxım-

dan xəstəliklə mübarizədə hazırda ən önəmli vasitə karantin rejimi tətbiqidir.

Təsəffüf deyil ki, vətəndaşların sağlamlığının qorunması əsas prioritetlərdən biri olan Prezident İlham Əliyev COVID-19-la mübarizə tədbirlərini xüsusi diqqət mərkəzinə saxlayıb. Dövlət başçısı çıxışlarında bu mövzudan söz əqarən daim qeyd edir ki, ən önəmli məsələ insanların sağlamlığının və təhlükəsizliyinin təmin olunmasıdır. Mart ayında etibara söz əqarən daim qeyd edir ki, ən önəmli məsələ insanların sağlamlığının və təhlükəsizliyinin təmin olunmasıdır. Mart ayında etibara söz əqarən daim qeyd edir ki, ən önəmli məsələ insanların sağlamlığının və təhlükəsizliyinin təmin olunmasıdır.

Milli təhlükəsizliyi təmin etməyə hər birimiz bütün ehtalımızdan yüksəkədə dumağı bacarmalıyıq. Hər birimiz qanun qarşısında, eləcə də ictimai, sosial məsuliyyətimizi dərk etməli və pandemiya ilə mübarizədə dövlətimizə dəstək verməliyik, cənab Prezidentin yanında olmalıyıq. Nöqsanları vaxtında düzəltməli, tənqidlərin qarşısını zamanında almalıyıq ki, toydan sonra nəğara olmasın.

Lakin təəssüfə qeyd etməliyik ki, son aylarda defələrlə ayrı-ayrı vətəndaşların toy və yas mərasimləri təşkil etməsinin, digər kütləvi tədbirlər keçirməsinin şahidi oluruq. Belə halların qarşısı hüquq mühafizə orqanları tərəfindən dərhal alınır və karantin rejimi tələblərinin pozulmasına həmiyə qiymət verilir. COVID-19 pandemiyasının yayılması və əhəlinin sağlamlığı-

nın qorunması məqsədilə Operativ Qərargahın tətbiq etdiyi karantin rejiminin tələblərini rəsmi şəxslər və məmurlar tərəfindən pozulması isə, ümmiyyətlə, yolverilməzdir. Son günlərdə bəzi məmurların, vəzifəli şəxslərin toy mərasimində iştirakı ilə bağlı yayılan məlumatlar dərin ictimai qınaqla üzlişib.

Bəzi məmurlar vətəndaşlardan ali olmaqlarını, yüksəkədə durmadıqlarını, cəmiyyətin, dövlətin onları üzünə böyük məsuliyyət qoyduğunu dərk etməlidirlər. Hər zaman əsas tələb ondan ibarət olub ki, vəzifəli şəxs, dövlət məmuru öz vəzifə borcunu layəqətlə yerinə yetirməklə yanaşı, öz davranışı ilə cəmiyyətə hörmətli yanaşmalı, nümunə olmalıdır. Lakin, təəssüfərlə olsun ki, bu günlərdə karantin rejiminin tələblərini pozan bəzi məmurların və rəsmi şəxslərin təmsilində cəmiyyətə hörmətsizliyin, ölkə rəhbərliyinin koronavirusla mübarizədə elan etdiyi prioritetlərə laqeyd münasibətin şahidi oluruq.

Onu da qeyd edim ki, karantin rejimi tələblərinə əməl olunmasında dövlət məmurları və vəzifəli şəxslər sadəcə vətəndaşlarla müqayisədə ikiqat məsuliyyətli olmalıdırlar. Çünki məhz vəzifəli şəxslər tərəfindən qanunların pozulması dövlətin həyata keçirdiyi tədbirlərə xələf getə bilər.

Azərbaycan hüquq dövlətidir. Bundan irəli gələrkə ölkəmizdə hər bir məsələ məhz qanunçuluq prinsiplərinə əsaslanır. Rəsmi şəxslərin və məmurların iştirakı ilə keçirilən toy mərasimi ilə bağlı qəbul edilən hüquqi qərarlar göstərdi ki, hər kəs qanun qarşısında bərabərdir və heç kim karantin rejimi qaydalarının pozulmasına görə məsuliyyətdən yayınma bilmez.

Hazırladı: Rəşad CƏFƏRLİ, "Azərbaycan"

Heç bir vəzifəli şəxs öz statusundan istifadə edərək qanunları poza bilməz

Hər kəs bilməli və başa düşməlidir ki, qanun pozuntusuna görə mütləq cavab verməli olacaq

Azərbaycan Respublikasında əhəlinin sağlamlığının qorunması və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə bir çox məhdudlaşdırıcı tədbirlər qəbul edilib. Karonavirusla mübarizədə ciddi təhdid yaratdığına görə kütləvi tədbirlərin, o cümlədən toy və yas mərasimlərinin keçirilməsinə qadağa qüvvədə saxlanılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bugüne kimi daxil işlər orqanları xüsusi karantin rejiminin tələblərini pozaraq əyləncə təşkil edən, toy, yas və s. mərasimləri keçirən çoxlu sayda şəxsi məsuliyyətə cəlb edilib. Bu günlərdə bəzi vəzifəli şəxslərin, məmurların müxtəlif toy mərasimləri təşkil etməsinə dair məlumatlar cəmiyyətin ciddi diqqətinə səbəb olub və qınağına məruz qalıb. Azərbaycan Prezidenti ölkədə qanunun aliliyinin qorunması, hər kəsin qanun qarşısında məsuliyyətli və cavabdehliyi ali iradənin tələbidir. Heç bir vəzifəli şəxs öz statusundan istifadə edərək qanunları poza və qanunun tələblərinə hörmətsiz yanaşma bilmez. Belə şəxslər də müəyyən olunduqda mütləq şəkildə məsuliyyətə cəlb ediliblər, onların barəsində cəza tədbirləri götürülür və qarşıdan gələn dövrdə bu tədbirlər daha da sərtləndiriləcək.

Koronavirusla mübarizədə ümummilli məsələdir, heç kim şəxsi menafeyi naminə, tutduğu mövqeyə, vəzifəsinə görə insanların həyatını təhlükəyə atma və onların sağlamlığına zərər gətirə bilmez. Prezident İlham Əliyev defələrlə vurğulayıb ki, heç kim qanundan üstün deyil. Əgər kimsə fikirləşir ki, onun yaxınları, tanışları, qohumları, yüksək vəzifəli dostları onlara kömək edənlər, səhv edirlər. Azərbaycan hüquqi-demokratik dövlətdir və qanun qarşısında hamı bərabərdir. Bu realiti hamı, həmçinin bəzi akademiklər, o cümlədən Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti Ramiz Mehdiyev də bilməli və başa düşməlidir ki, baş verənlərə görə məsuliyyət daşıyırlar.

Bu günlərdə Ramiz Mehdiyevin kürəkəni sabiq deputat İlham Əliyevin övladının toyundan yayılan kadrlarda xeyli adamın iştirak etdiyini görürük ki, bu da karantin qaydalarının aşkar şəkildə pozulmasıdır. Karantin qaydalarını pozaraq övladına toy edən sabiq deputat İlham Əliyev və qudası Rövşən Mustafayev avqustun 22-də Abşeron Rayon Məhkəməsinə gətiriliblər. Həkim Şövket Nəcəfovun sədrliyi ilə baxılan məhkəmədə həmin şəxslər İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 211.1-ci (Epidemiya əleyhinə rejimin, sanitariya-gigiyena və karantin rejimlərinin pozulmasına görə) təqsirləndirilərək 15 sutka müddətində inzibati qaydada həbs ediliblər.

Bələliklə, hər bir şəxs mövcud realiti, qanunun aliliyini, Azərbaycan Prezidentinin mövqeyini və ali iradəsini bilməli və başa düşməlidir ki, qanun pozuntusuna görə mütləq şəkildə cavab verməli olacaq.

Azərbaycanda koronavirus infeksiyasına daha 184 yoluxma faktı qeydə alınıb, 160 nəfər sağalıb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus infeksiyasına daha 184 yoluxma faktı qeydə alınıb, 160 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 3 nəfər vəfat edib.

Hazırkı dövrdə ölkəmizdə 35 min 105 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib. Onlardan 32 min 842 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 515 nəfər vəfat edib. Aktiv xəstə sayı 1748 nəfərdir. Ötən müddət ərzində 868 min 345 test aparılıb. Dünənki test sayı isə 6557-dir.

Pandemiya ilə bağlı vəziyyət ciddi nəzarət altındadır

Müvafiq qərara əsasən, sərtləşdirilmiş karantin rejiminin tətbiq olunduğu Bakı, Sumqayıt, Gəncə, Yevlax, Masallı, Cəlilabad, Mingəçevir şəhərlərinin və Abşeron, Bərdə, Salyan, Xaçmaz, Goranboy, Göygöl rayonlarının ərazisində qeyd olunan tarixdən etibarən bir sıra istehsal, ticarət və xidmət sahələrinin fəaliyyətinə icazə verilib. İri ticarət mərkəzləri və "Mall"lardan başqa, qeyri-ərzaq məhsullarının satışı ilə məşğul olan mağazalar açılıb, bəzi sahələr üzrə işə cəlb olunan işçilərin sayına tətbiq edilmiş məhdudlaşdırıcı aradan götürülüb. Ayrı-ayrı ictimai işə obyektlərində müştərilərə açıq hava şəraitində xidmət göstərilməsinə, 21-dən isə milli parkların qapıları ziyarətçilərin üzünə açılıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın öndən cümə keçirilən mətbuat konfransında TƏBİB-in xəstəliklərin profilaktikası və nəzarət şöbəsinin müdiri Yaquf Qarayeva bildirib ki, ölkəmizdə koronavirus infeksiyasına yoluxmada artım müşahidə olunmasına baxmayaraq, vəziyyət ciddi nəzarət altındadır. Onun sözlərinə görə, karantin rejimi ilə bağlı mərhələli şəkildə yumşaldılmalara gedilən zaman bəli artımlar gözənlənir olur, amma bu, heç də o demək deyil ki, vətəndaşlar qaydalara əməl etməməlidirlər.

Səbəb yumşaldılmalara bağlıdır. Amma bu o demək deyil ki, biz bununla razılaşmalıyıq. Hər birimiz qaydaları riayət etməliyik. Maskalardan istifadə vacibdir. Qaydaları riayət etsək, yoluxmanın artımının qarşısını ala bilərik". Y.Qarayeva onu da qeyd edib ki, bu gün karantin rejiminin sərtləşməyə getməklə bağlı fikir yoxdur. Əvvəlki aylarla müqayisədə yoluxma sayında zaman zaman bəli artımlar gözənlənir olur, amma bu, heç də o demək deyil ki, vətəndaşlar qaydalara əməl etməməlidirlər.

Yoluxma sayı azaldığı üçün bəzi xəstəxanalar bağlanıb

Yumşaldılmalara əlaqədar son günlər koronavirusa yoluxma sayında müəyyən artımlar da müşahidə olunmağa başlayıb.

Şöbə müdiri məlumat verib ki, hazırda ölkədə ən çox yoluxma Bakı və Abşerondadır: "Ölkə üzrə ümumi yoluxmanın 50 faizə yaxını bu ərazilərdədir. Ən çox 50-59 yaş həddində olan insanlar bu virusa yoluxub. Son heftədə 651 nəfər bu virusa yoluxub. Yoluxmanın artmasına

Həkimlərin sücaəti və dövlətin dəstəyi sayəsində xəstəxanaların müalicəsində yaxşı nəticələr əldə olunub

Vətənimizdə virusa yoluxma sayında müşahidə edilən azalmalarla yanaşı, sağalan şəxslərin də sayı çoxdur. Operativ Qərargahın brifinqində Tibb Universitetinin Tədris-Terapevtik Klinikasının reanimasiya şöbəsinin müdiri Emil Qasimov bildirib ki, COVID-19-a yoluxan şəxslərin müalicəsində əldə olunan nəticələr dünyanın bir çox inkişaf etmiş ölkələri ilə eyni səviyyədə, hətta bəzilərindən yaxşıdır. Bu nəticənin əldə edilməsinə səbəb isə həm həkimlərin göstərdiyi sücaət, həm də dövlətin dəstəyi olub. E.Qasimov söyləyib ki, immün plazmadan effektiv alan xəstələr də çoxdur: "İmmün plazma hələlik dünyada müzakirə mərhələsindədir. Bəzi ölkələr deyir ki, çox effektiv alə bilmirik, ancaq Azərbaycanda bundan sağalan xəstələr qədar xəstə var. Son aylar immün plazmanın istifadəsində heç bir problem olmayıb".

Məlumat verilib ki, ölkəmizdə 90 nəfərə yaxın COVID-19 xəstəliyindən sağalan şəxs koronavirus xəstələrinə qan vermək üçün müraciət edib. Həmin şəxslər yoxlanılıb və 79 nəfərin qan verəməsinə icazə verilib. Onlardan götürülən qanla 231 plazma hazırlanıb. Bu plazmalar 179 xəstənin müalicəsində istifadə olunub.

Mərkəzi Neftçilər Xəstəxanasının həkim-infeksiyonisti Fərx Sədirov brifinqdə deyib ki, xəstəliyi yüngül formada keçirən şəxslərin 10 gündən sonra virusu başqa xəstələrə yoluxdurma ehtimalı yoxdur: "Ağır keçirən şəxslərdə, 20 gündür. Xəstələr ümumilikdə tamamilə müalicə olunduqdan sonra evə göndərilir".

Peyvənd istehsalı ilə məşğul olan şirkət və beynəlxalq təşkilatlarla danışıqlar aparılıb

Koronavirusdan qorunmağın ən təsirli yolu ona qarşı peyvənddən istifadədir. Hazırda isə bir neçə ölkədə COVID-19-a qarşı vaksin istehsalına başlanıldığı bildirilib.

Həmçinin, COVID-19 pandemiyası ilə mübarizə tədbirləri çərçivəsində əhali qrupları arasında seroloji testlərin keçirilməsinə start verilib. Artıq çağrı mərkəzinə təsadüfi seçilən şəxslərə zənglər edilməyə başlanılıb.

Məlumat verən TƏBİB rəsmisi Yaquf Qarayeva bildirib ki, Azərbaycan peyvənd istehsalı ilə məşğul olan şirkət və beynəlxalq təşkilatlarla danışıqlar aparılır. Onun sözlərinə görə, peyvəndin istehsalı asan deyil: "Bu bir məsuliyyətdir. İstehsal olunan hər peyvənddən istifadə etməmək olmaz. Bizim üçün peyvəndin hazırlanması asan deyil, həmin peyvəndin necə təsir etmə-

Adıçəkilən məsələ ilə bağlı məlumat verən TƏBİB rəsmisi Yaquf Qarayeva bildirib ki, Azərbaycan peyvənd istehsalı ilə məşğul olan şirkət və beynəlxalq təşkilatlarla danışıqlar aparılır. Onun sözlərinə görə, peyvəndin istehsalı asan deyil: "Bu bir məsuliyyətdir. İstehsal olunan hər peyvənddən istifadə etməmək olmaz. Bizim üçün peyvəndin hazırlanması asan deyil, həmin peyvəndin necə təsir etmə-

Seroloji testlər pandemiya ilə mübarizədə daha doğru yanaşmalar seçməyə imkan verəcək

Onu da vurğulamaq yerinə düşər ki, respublikamızda virusa yoluxma hallarının erkən aşkarlanması istiqamətində görülən işlər də pandemiya qarşı mühüm qabaqcıllıq və operativ tədbirlər sırasında əhəmiyyətli yer tutur. Hazırda ölkəmizdə koronavirusa yeni yoluxma hallarının müəyyənlaşdırılması ilə əlaqədar aparılan testlərin ümumi sayı səkkiz yüz altmış mini ötüb.

Yasəmə MUSAYEVA, "Azərbaycan"

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Özünüməşğulluq proqramının coğrafiyası genişlənir

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Məşğulluq Agentliyi və Almaniyaya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Comiyətinin əməkdaşlığı çərçivəsində özünüməşğulluq proqramının Ağdam və Bərdə rayonlarındakı iştirakçılardan cəmiyyətin təşkil etdiyi texniki təlimlərdə iştirak edə biləcəklər.

"Qafqazda aztəminatlı məcburi köçkünlərin və yerli əhalinin sosial və iqtisadi inkişafı" layihəsi çərçivəsində keçiriləcək təlimlərdə heyvandarlıq və quşçuluq təsərrüfatlarının inkişafına dair bilik və bacarıqlar əşlanacaq.

Məqsəd iştirakçılara, o cümlədən özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində verilmiş aktivlər hesabına heyvandarlıq və quşçuluq təsərrüfatları yaratmış şəxslərə bizneslərini inkişaf etdirməkdə dəstək verməkdir. İştirakçılara 24 gün nəzəri, 8 gün praktik sahə təlimləri keçiriləcək.

Nəzəri təlimlər onlayn, sahə təlimləri isə karantin qaydalarına (maskalardan və qoruyucu vasitələrdən istifadə, sosial məsafənin saxlanması) əməl olunmaqla təşkil ediləcək.

Azərbaycanda müştərək Aqrar Sığorta Şirkəti yaradılır

İlk dəfə olaraq aqrar sığorta mexanizminin tətbiqi ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlər çərçivəsində Azərbaycan da Müştərək Aqrar Sığorta Şirkətinin yaradılması nəzərdə tutulur.

Aqrar Sığorta Fondunun məlumatına görə, bu məqsədlə ölkədə qeyri-həyat sığortası sahəsində fəaliyyət göstərən bütün şirkətlərə müraciət edilib, onlara yeni yaradılacaq müştərək sığorta şirkətinin nizamnamə kapitalında iştirak təklif olunub.

Yeni yaradılacaq şirkət səhmdar cəmiyyət kimi fəaliyyət göstərəcək.

Sığorta şirkətlərinin bir hissəsi artıq yeni şirkətin nizamnamə kapitalında iştirak üçün öz razılıqlarını bildiriblər və bununla əlaqədar həmin şirkətlərin səhmdarlarının yığıncağı keçirilib və müvafiq qərar qəbul edilib.

"Aqrar Sığorta Müştərək Sığorta Şirkəti" ASC-nin yaradılması üçün təsis yığıncağı iyulun 24-də keçirilib. Yığıncaqda yeni şirkətin fəaliyyətində iştirak etmək niyyətini bildiren 7 sığorta şirkəti iştirak edib və şirkətin təsis olunması haqqında qərar verilib.

Təsis qərarından sonra şirkətin fəaliyyətinə icazə verilməsi üçün Azərbaycan Mərkəzi Bankına (AMB) ilkin müraciət göndərilib. AMB tərəfindən ilkin müraciətə cavab verildikdən sonra şirkətin dövlət qeydiyyatına alınması üçün müraciət ediləcək.

Qeyd edək ki, AMB-nin 2020-ci il 4 mart tarixli qərarı ilə Müştərək Aqrar Sığorta Şirkətinin minimum nizamnamə kapitalı 1 milyon manat həcmində müəyyən olunub.

Bununla yanaşı, güclü maliyyə dayanıqlığının təmin edilməsi və prudensial normalara əməl edilməsi məqsədilə şirkətin dövlətin müəyyən etdiyi minimum həcmdən daha böyük məbləğdə nizamnamə kapitalı formalaşdırmaq hüququ var.

Təsisçilərdən əldə edilmiş razılığa əsasən, "Aqrar Sığorta Müştərək Sığorta Şirkəti" ASC-nin nizamnamə fondu 2 milyon 187,5 min manat həcmində müəyyən edilib. Hər bir təsisçinin payı 312,5 min manat nəzərdə tutulub.

Azərbaycan daha işıqlı və güclü olacaq

Prezident İlham ƏLİYEV: "Bu gün tam əminliklə deyə bilərəm ki, ölkəmizin elektroenergetika sahəsi öz sürətli inkişaf dövrünü yaşayır"

Əvvəli 1-ci səh.

"Azərnerji" ASC-nin prezidenti Baba Rzaevinin dünyanı məşhur şirkətləri yüksək rəy verməklə yanaşı, onun tikintisində də fəal iştirak edirlər. Bu və ümumiyyətlə, xarici investorların Azərbaycanın elektrik enerjisi sektoruna maraqa göstərmələri barədə İlham Əliyev tədbirdəki çıxışında belə demişdir: "Sevindirici hal ondan ibarətdir ki, bu gün dünyanın ən böyük enerji şirkətləri Azərbaycanı elektrik enerjisi sektoruna maraqa göstərirlər. Sözügedən istiqamətdə ilin əvvəlində iki böyük beynəlxalq şirkətlə 440 meqavattlıq Güneş və külək elektrik stansiyasının tikintisi ilə əlaqədar müvafiq sənədlərin imzalanmış olduğunu deyən dövlət başçısı ilin sonunacan qalan bütün sənədlərin imzalanacağına və bərpaolunan enerji stansiyalarının inşasına start verəcəyinə ümid etdiyini bildirmişdir.

Bu barədə danışan Prezidentin sözlərindən bir vacib

Yeri gəlmişkən onu da bildirdik ki, "Qobu" layihəsinə dünyanın məşhur şirkətləri yüksək rəy verməklə yanaşı, onun tikintisində də fəal iştirak edirlər. Bu və ümumiyyətlə, xarici investorların Azərbaycanın elektrik enerjisi sektoruna maraqa göstərmələri barədə İlham Əliyev tədbirdəki çıxışında belə demişdir: "Sevindirici hal ondan ibarətdir ki, bu gün dünyanın ən böyük enerji şirkətləri Azərbaycanı elektrik enerjisi sektoruna maraqa göstərirlər. Sözügedən istiqamətdə ilin əvvəlində iki böyük beynəlxalq şirkətlə 440 meqavattlıq Güneş və külək elektrik stansiyasının tikintisi ilə əlaqədar müvafiq sənədlərin imzalanmış olduğunu deyən dövlət başçısı ilin sonunacan qalan bütün sənədlərin imzalanacağına və bərpaolunan enerji stansiyalarının inşasına start verəcəyinə ümid etdiyini bildirmişdir.

Bu barədə danışan Prezidentin sözlərindən bir vacib

Yeri gəlmişkən onu da bildirdik ki, "Qobu" layihəsinə dünyanın məşhur şirkətləri yüksək rəy verməklə yanaşı, onun tikintisində də fəal iştirak edirlər. Bu və ümumiyyətlə, xarici investorların Azərbaycanın elektrik enerjisi sektoruna maraqa göstərmələri barədə İlham Əliyev tədbirdəki çıxışında belə demişdir: "Sevindirici hal ondan ibarətdir ki, bu gün dünyanın ən böyük enerji şirkətləri Azərbaycanı elektrik enerjisi sektoruna maraqa göstərirlər. Sözügedən istiqamətdə ilin əvvəlində iki böyük beynəlxalq şirkətlə 440 meqavattlıq Güneş və külək elektrik stansiyasının tikintisi ilə əlaqədar müvafiq sənədlərin imzalanmış olduğunu deyən dövlət başçısı ilin sonunacan qalan bütün sənədlərin imzalanacağına və bərpaolunan enerji stansiyalarının inşasına start verəcəyinə ümid etdiyini bildirmişdir.

Bu barədə danışan Prezidentin sözlərindən bir vacib

Yeri gəlmişkən onu da bildirdik ki, "Qobu" layihəsinə dünyanın məşhur şirkətləri yüksək rəy verməklə yanaşı, onun tikintisində də fəal iştirak edirlər. Bu və ümumiyyətlə, xarici investorların Azərbaycanın elektrik enerjisi sektoruna maraqa göstərmələri barədə İlham Əliyev tədbirdəki çıxışında belə demişdir: "Sevindirici hal ondan ibarətdir ki, bu gün dünyanın ən böyük enerji şirkətləri Azərbaycanı elektrik enerjisi sektoruna maraqa göstərirlər. Sözügedən istiqamətdə ilin əvvəlində iki böyük beynəlxalq şirkətlə 440 meqavattlıq Güneş və külək elektrik stansiyasının tikintisi ilə əlaqədar müvafiq sənədlərin imzalanmış olduğunu deyən dövlət başçısı ilin sonunacan qalan bütün sənədlərin imzalanacağına və bərpaolunan enerji stansiyalarının inşasına start verəcəyinə ümid etdiyini bildirmişdir.

Bu barədə danışan Prezidentin sözlərindən bir vacib

Azərbaycan Özbəkistanla tekstil sektorunda işgüzar dialoq perspektivlərini müzakirə edəcək

Avqustun 25-də "Made in Uzbekistan Textile" onlayn biznes forumunun plenar iclasının keçiriləcəyi gözlənilir. "Caspian Event Organisers" şirkətindən AZƏRTAC-a bildirilən ki, iclasda Azərbaycan və Özbəkistan arasında tekstil sektorunda işgüzar dialoq perspektivləri müzakirə ediləcək.

Plenar iclasda Özbəkistanın Xarici İşlər Nazirliyi, Özbəkistanın ölkəmizdəki səfirliyi, Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi, Azərbaycanda İxracı və İnvestisiyaların Təşviqi Fondu, "Uztekstilprom" Assosiasiyası, Özbəkistanın İnvestisiya və Xarici Ticarət Nazirliyi nəzdində İxracı Təşviqi Agentliyi və Azərbaycanda Qadın Sahibkarlığının İnkişafı Assosiasiyasının nümayəndələrinin iştirakı gözlənilir.

Sığınacaq və Sosial Reabilitasiya Müəssisəsinə bu il 150 nəfər qəbul olunub

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Sosial Xidmətlər Agentliyinin həssas əhali qruplarından olan şəxslər üçün Sığınacaq və Sosial Reabilitasiya Müəssisəsinə bu il 150 nəfər qəbul edilib.

Onlardan 11 nəfəri 18 yaşadək uşaqlar, 139 nəfəri 18 yaşdan yuxarı olanlardır. Həmin şəxslər yaş qruplarına uyğun müəssisənin müvafiq bölmələrinə qəbul ediləcəklər.

Mart ayında pandemiya ilə əlaqədar müəssisəyə birbaşa qəbul aparılmadığı üçün qəbul ediləcək şəxslər əvvəlcə müəssisənin ərazisindəki karantin bölməsinə yerləşdirilirlər. Müəssisəyə uyğun şəraitin yaradıldığı bölmədə 14 gün ərzində xüsusi geyimlə, qoruyucu vasitələrlə, qida və s. ilə təmin edilirlər və müəmmadi müayinələr aparılır. Bu müddətdə onlarda koronavirusa yoluxma aşkar edilmədikdə Sığınacaq və Sosial Reabilitasiya Müəssisəsinə qəbul olunurlar.

Hazırda həssas əhali qruplarından olan şəxslər üçün Sığınacaq və Sosial Reabilitasiya Müəssisəsinə 56 nəfər yaşayır. Onların normal həyat tərzinə sahib olmaları, cəmiyyətin digər üzvləri ilə yanaşı addımlaya bilmələri, əmək qabiliyyəti olanların əmək bazarına dönüşü və s. üçün də işlər aparılır.

Yeni Həyat Tərzinə keçidlə bağlı videoçarx hazırlanıb

İqtisadiyyat Nazirliyi cəmiyyətdə koronavirus (COVID-19) pandemiyası ilə mübarizə istiqamətində görülən tədbirlər çərçivəsində Yeni Həyat Tərzinə keçidlə bağlı məlumatlandırma və maarifləndirmə işlərini davam etdirir.

Bu məqsədlə Nazirliyin təşəbbüsü ilə növbəti maarifləndirici videoçarx hazırlanıb. Videoçarxda insanlar yeni qaydalara uyğunlaşmağa, iş adamları özünü, əməkdaşlarını və müştərilərini sağlamlığına diqqətlə yanaşmağa, müəyyən edilən qaydalara,

dövlətin tələb və tövsiyələrinə riayət etməyə dəvət olunur. Vurğulanır ki, iş yerlərində müəmmadi dezinfeksiya işlərinin aparılması, qoruyucu vasitələrdən istifadə edilməsi, sosial məsafənin qorunması, şəxsi gigiyenaya əməl olunması, əməkdaşların hərərinə nəzarət əsas qaydalar və hər birimizin sağlamlığı və rifahı bu qaydalara uyğunlaşmaqdan asılıdır.

İqtisadiyyat Nazirliyi sosial çarxları kommunikasiya vasitələrində və KİV-də geniş yayımlamaqla Yeni Həyat Tərzinə keçidin vacibliyini ictimaiyyətə çatdırır və bu sahədə ictimai dəstəyin artırılmasını təşviq edir.

Pandemiya Azərbaycanın turizm sektoruna nə dərəcədə təsir edib

Koronavirus (COVID-19) pandemiyası ilə bağlı yaranmış vəziyyət digər ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanın da turizm sektoruna təsirli şəkildə ötürmüşdür, mart ayından başlayaraq bu sahədə ciddi tənəzzül başlamışdır.

Dövlət Statistika Komitəsi (DSK) xəbər verir ki, Dövlət Sərhəd Xidmətinin məlumatına əsasən, 2020-ci ilin yanvar-iyul aylarında Azərbaycana dünyanın 152 ölkəsindən 618,3 min və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,9 dəfə az əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxs gəlmişdir.

Koronavirus infeksiyasının yayılmasının qarşısını almaq üçün Azərbaycanla qonşu ölkələr arasında dövlət sərhədində məhdudlaşdırıcı rejim, eləcə də dünyanın əksər ölkələrində vətəndaşların səfərlərinə müvafiq təhdidiyaltların tətbiq edilməsi cari ilin aprel-iyul aylarında ölkəmizə gələnlərin sayında kəskin azalmaya səbəb olmuş və baş tutmuş səfərlər əsas etibarilə qeyri-turizm məqsədlə-

ri ilə həyata keçirilmişdir.

DSK bildirir ki, cari ilin yanvar-iyul aylarında ölkəmizə gələnlərin 29,1 faizi Rusiya Federasiyası, 26,1 faizi Gürcüstan, 15,9 faizi Türkiyə, 7,4 faizi İran, 2,1 faizi Ukrayna, 2,0 faizi Hindistan, 1,9 faizi Səudiyyə Ərəbistanı, 1,3 faizi Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, hər birindən 1,2 faiz olmaqla Pakistan və Qazaxıstan, hər birindən 1,1 faiz olmaqla Küveyt və Türkmənistan, 0,9 faizi Böyük Britaniya, 0,8 faizi İraq, hər birindən 0,7 faiz olmaqla Özbəkistan və Belarus, 0,6 faizi İsrail, 5,8 faizi digər ölkələrin vətəndaşları, 0,1 faizi isə vətəndaşlığı olmayan şəxslər olmuşdur.

Bu dövrdə Çindən gələnlərin sayı 9,8, Cənubi Koreyadan - 9,2, İsraildən - 6,5, Yaponiyadan və Polşadan - 6,3, Macarıstandan - 5,9, İraqdan - 5,4, Omandan və Səudiyyə Ərəbistanından - 5,3, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən - 5,2, Kanadadan və ABŞ-dan - 4,9, Fransadan - 4,8, Böyük Britaniyadan, Almaniya və Niderlanddan - 4,4, Türkmənistandan - 3,9, Qətərdən - 3,8, İtaliyadan - 3,7, Qazaxıstandan - 3,5 dəfə azalmışdır.

Ümumilikdə Avropa İttifaqına üzv ölkələrdən gələnlərin sayı 4,8 dəfə azalaraq 17,5 min, kərfaz ölkələrindən gələnlərin sayı 3,6 dəfə azalaraq 83,3 min, MDB ölkələrindən gələnlərin sayı 3 dəfə azalaraq 218 min nəfər olmuşdur.

2019-cu ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə xarici ölkələrə gedən Azərbaycan vətəndaşlarının da sayı 3,1 dəfə azalaraq 996,5 min nəfərə düşmüşdür. Ölkə vətəndaşlarının 32,8 faizi İrana, 29,2 faizi Gürcüstana, 20,3 faizi Rusiya Federasiyasına, 10,0 faizi Türkiyəyə, 7,7 faizi digər ölkələrə səfər etmişdir. Bu dövrdə İrana gedən Azərbaycan vətəndaşlarının sayı 3,6, Türkiyəyə gələnlərin sayı 3,4, Gürcüstana gələnlərin sayı 3, Rusiya Federasiyasına gələnlərin sayı isə 2,7 dəfə azalmışdır.

Neft-qaz sənayesində milli işçi qüvvəsi yetişdirmək yenə də gündəmədədir

Əvvəli 1-ci səh.

Odur ki, təlim və inkişaf proqramlarını daha da optimallaşdırmaq, yüksək səviyyəli kadrlar üzrə yerli bazarı daha da yaxşılaşdırmaq məqsədilə dövlət və özəl sektorun təşəbbüslərində yaxından iştirak etmək səyləri davamlı xarakter daşıyır. Başqa sözlə, Azərbaycanda güclü milli işçi qüvvəsi yetişdirmək şirkətin əsas prioritetlərindən biri olaraq qalır. İş təcrübəsi az olan və ya heç olmayan gənclərin təliminə sərmayə qoyulur, yeni istedadlar cəlb edilir və bütün karyera səviyyələrində işçilərə geniş çərçivədə inkişaf imkanları təklif edilir.

Prezident İlham Əliyev "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasının tarixini xatırlayaraq bu məsələyə də böyük önəm vermiş və demişdir: "Danışmalar çox gərgin keçirdi, bir çox problemlər var idi. Hər iki tərəf istədiyi kimi, özünə ən məqbul şərtləri təklif etdi. Nəticə etibarilə biz, hesab edirəm ki, çox məqbul kompromisə gələrək Azərbaycan üçün ən gözəl şərtləri əldə etdik. O şərtlər bugünkü pay bölgüsündə öz əksini tapıb. Bu gün mənfəət neftinin 75-80 faizi Azərbaycana çatır. Baxmayaraq ki, Azərbaycan yatağın işlənməsinə vəsait qoymayıb. O vaxt biz müqavilə-

problem var idi. Hər iki tərəf istədiyi kimi, özünə ən məqbul şərtləri təklif etdi. Nəticə etibarilə biz, hesab edirəm ki, çox məqbul kompromisə gələrək Azərbaycan üçün ən gözəl şərtləri əldə etdik. O şərtlər bugünkü pay bölgüsündə öz əksini tapıb. Bu gün mənfəət neftinin 75-80 faizi Azərbaycana çatır. Baxmayaraq ki, Azərbaycan yatağın işlənməsinə vəsait qoymayıb. O vaxt biz müqavilə-

Neftçala şəhərində su təchizatının yaxşılaşdırılması istiqamətində tədbirlər davam edir. Hazırda Neftçala şəhərinin içməli su ilə təmin edəcək magistral su kəmərinin və su anbarının tikintisi həyata keçirilir. Eyni zamanda şəhərə və ətraf kəndlərə neqliyyat vasitələri ilə içməli su daşınır.

"Azərsu" ASC-nin yaydığı xəbərə görə, Neftçala şəhəri və ətraf kəndlərin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə icra olunan layihəyə əsasən, su mənbəyi Şirvan-Muğan qrup su kəməri seçilib. Buradan Neftçala şəhərinə özüaxımlı rejimdə suyun verilməsini təmin etmək üçün Salyan şəhərinin yaxınlığında nisbətən relyef baxımından yüksəklikdə 7500 kubmetr

tutumu olan su anbarı inşa olunur. Bununla paralel olaraq su anbarından Neftçala şəhərinə qədər 560 millimetr diametrlı polietilen borularla 44 kilometr uzunluğunda magistral su kəmərinin inşası davam edir. Hazırda su anbarının tikintisi üzrə işlərin 40 faizdən çoxu icra olunub. Magistral kəmərin isə 22 kilometrlik hissəsində işlər yekunlaşıb. Bununla da su anbarının və magistral

Neftçala şəhərinə çəkilən magistral su kəmərinin 50 faizi inşa olunub

kəmərin tikintisi üzrə işlərin 50 faizi icra edilib. Tikinti-quraşdırma işlərinin cari ilin noyabr ayında başa çatdırılması nəzərdə tutulur. Yeni tikilən magistral su kəməri Neftçala şəhərindəki mövcud şəbəkəyə birləşdirildikdən sonra suyun verilməsi təmin ediləcək.

Qeyd edək ki, son vaxtlar Kür çayında suyun azalması səbəbindən cəmləndirilmiş suyun keyfiyyətinə təsir edib və onu içməyə yararsız hala salıb. Buna görə də ra-

yon mərkəzinin, eləcə də ətraf kənd və qəsəbələrin içməli suya olan tələbatı məşinlərlə daşınan su təminatı təmin olunur. Hazırda hər gün Salyan rayonundan 30-dan çox neqliyyat vasitəsilə Neftçala suya daşınır. Daşınan su məhəllələrdə quraşdırılmış çənlərə, həmçinin kəndlərdəki modul tipli sızdırmazlıq qurğuların anbarlarına doldurulur. Əhaliyə verilən içməli suyun keyfiyyətinə sayyar laboratoriyalar tərəfindən müəmmadi nəzarət olunur.

Neftçala şəhərinin su və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsi çərçivəsində gələcəkdə Neftçala şəhəri, eləcə də şəhər mərkəzinə bitişik Banka və Kürkənd qəsəbələrində 118 kilometrlik içməli su, 116 kilometrlik kanalizasiya şəbəkələri, 8,6 kilometrlik kanalizasiya kollektorları və tullantı sularının təmizlənilib zərərsizləşdirilməsi məqsədilə tullantı suta-mizləyici qurğunun inşası planlaşdırılır.

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

Bəxtiyar Vahabzadə ideali böyük-
lük, arzusu təmizlik, məqsədi yük-
səklik, eşiği gözəllik olan görkəmli
şair, dramaturq, tərjüməçi, ədəbi-
yətşünas-alim, publicist və ictimai
xadimdir. O, ecazlı lirik "Mən"-i,
orijinal fərdi üslubu ilə homişə zo-
manəsi, torpağı, dövləti və milliti,
Şərqi və Qərbi, bir sözlə, dünyanın
- Zaman və İnsan münasibətlərinin
sırlı aləmi ilə əlaqəli olub.

Şairin təsvir təhkiyəsi insanın qəlb və
aql aləmi, mənəvi-psixoloji və fəlsəfi-əx-
laqi təbiəti ilə möhkəm bağlıdır. Bu poezi-
ya bütün ruhunu folklor, klassik ədəbiyyat
və bəşər bədi təfəkkürünün qaynaqların-
dan götürüb. Bəxtiyar Vahabzadə poezi-
yası hissi idrakla məntiqi idrakı poeziya-
sıdır! Onun fikir və düşüncə fəlsəfəsi kifay-
ət qədər intellektualdır. Bu baxımdan
Bəxtiyar Vahabzadə poeziyasının anlay-
ış, mühakimə və əqli nəticə deyilən hü-
dudsuz bədi imkanları vardır. Böyük şair
poeziyamıza intellektual yaradıcılıq üslu-
bu gətirib və bu üslub bədi-fəlsəfi təzad-

Bəxtiyar Vahabzadə Azərbaycanın ictimai-siyasi və mədəni həyatında fəal iştirak edib. Sənətkarın bədi təsvir obyektlə-

Bəxtiyar Vahabzadə *psixologizmin*
min bir poetik hali var - duyğu, qavrayış,
təsəvvür onun poetik idrakının hissi tə-
zahürələri olub, bu da məntiqi idrakla
- mənəvi-əxlaqi və fəlsəfi-estetik dəyərlərin
doğulmasına zəmin yaradıb. Ümu-
mən, insanın mənəvi-əxlaqi aləminə nü-
fuz Bəxtiyar Vahabzadənin uğurlu "sə-
yahətidir" (Y.Qarayev). "Mən və dünya",
"Mən və zaman" "Özümü özüm", "Mən-
lə mən", "Bəxtiyarla Bəxtiyardır", "Dağda
şalala kimi", "Sürət", "Özümü axtarıram",
"Özümzədən öyrənək", "Özümzədən nara-
ziyəm", "Nəşənsə, özün ol", "İkinci səs",
"Şəhidlər" kimi əxlaqi-fəlsəfi və estetik
qavrayış və əsərlərinin poetik xüsusiyyətlərini
ifadə edib.

Vətən, torpaq, tarix, Azərbaycan, mil-
lilik və bəşərlik Bəxtiyar Vahabzadə və-
tənpərəverliyinin, humanizminin cövhəri-
dir. Onun *İnsanı* yanar ürəyə, seven qəlb-
ə, ehtirasilə ruha malikdir. Şair "Şəbi-
hicran"da yaxşı deyib:

Mənə, can yangısındır şair, sənət, a dostlar.
Kimin ki, ürəyində bir yangı var, bir od var,
O dərk edər sənəti,
İnsan məhəbbətidir yaradan hər sənəti...

Türk dünyası mövzusu Bəxtiyar Vahabzadənin əsərlərində böyük yer tutub.
1970-1990-cı illərdə yazdığı "Türküstan,
Türküstan", "Yunus İmrə", "İstiqlal nəğ-
məkarı", "Əhməd Cavad", "Böyük türk-
çü", "Sənət sənət üçündür, yoxsa xalq
üçün", "Ey qocaman Türkiyə" adlı məqalə
və məktubları, habelə poetik əsərlərində
şair turançılıq, türkçülük və azərbaycanlıq
baxışlarını, o cümlədən Azərbaycan-Türkiyə
dostluq əlaqələrini təcəssüm etdirib. Bu yazılar
sənətkarın Türkiyə görüşləri və türk ölkələrində
çap olunmuş kitabları ilə bağlı yaranıb.

1990-cı illərin olayan Bəxtiyar Vahabzadəni
de ciddi sarsıdıb. O, yazıb ki, "yan-
varın 19-da gəcə məlum hadisə baş ver-
di. Gecəni yata bilmədik. Səhər bir neçə
deputat mənə zəng vurub, tacili Ali Sovet-
tin fəvqəladə sessiyasını çağırmağın vacib
olduğunu dedi. Bəyminə batdı. Ali So-
veta zəng vurdum və belə qərara gəldik ki,
mən televiziya ilə çıxış edib deputatları
sabah - sessiyaya çağırıram. Mən MK-ya
gəlib gördüm ki, binanın qarşısında min-
lərlə adam dayanıb və dünənki qırğına eti-
razlarını bildirir. Mən də çıxış edib Kom-
munist Partiyasının üzvlüyündən çıxdığımı
elam etdim. Telestudiyaya gəldim. Dedilər
ki, studiyanın enerji blokunu rus əsgərləri
dağıdıb. Çıxış etmək mümkün deyil. Stud-
iyanın heyətində rus generalı, ətrafında isə
televiziyanın bir neçə işçisi, o cümlədən
şair Qabili və rejissor Nazim Abbasov
gördüm. Mən əsəbi vəziyyətdə generala
yanışub onun dünənki qırğına, törətdiyi faci-
eyə görə yağlı sözlərlə təhqir edib üzünə
türpürdüm. Sonralar eşitdiyimə görə o, ta-
pançuya el atmış, mənə vurmaq istəmiş,
telestudiyanın işçiləri, xüsusən N.Abbasov
ona mane olmuşdur". Şair "Sessiya çağır-
maq şəxsi təşəbbüsüm idi" müsahibəsində
1990-cı ilin "Sənə gecəsindən", özün-
nün "Sənə gecəsində gedən yol" əsərindən,
faciənin obyektivi və subyektiv səbəblərindən,
sessiya çağırmaq zərurətindən, özünün və
Xalq yazıçısı İsmayil Şixlinin sessiyanı idarə
etmələrindən, Heydər Əliyev fenomeninin
söz açıb. Şair hesab edib ki, o zaman
Azərbaycana qüvvətli bir adam
rəhbərlik etsəydi, 20 Yanvar qırğını törətməzdi".
Bəxtiyar Vahabzadənin *azərbaycanlıq*
həm də *Heydər Əliyev və azərbaycanlıq*
bütövlüklü deməkdir.

Dövlət, bayraq və istiqlal mövzuları
B.Vahabzadənin 1990-cı illərdə yazdığı
məqalə, müsahibə və şeirlərində ifadə
olunub. Şair 1960-1990-cı illərdə "Bay-
raq qaldı", "Xalqın səsi", "Əgər qorun-
masa istiqlalımız", "Vətən məcnunluğu",
"Vətən var", "Biz Vətəncün doğulduq",
"Azərbaycan", "iki bayraq", "Bayraq",
"Atatürk" şeirlərindəki həmin mövzuları
2000-ci illərin şair və poemalarında da
davam etdirib ("Xalqa", "Vətənə", "Tanrı
türkü qorusun", "Vətən marşı", "İstiqlal",
"Azadlıq savaşı", "Vətən savaşı", "Qara-
bağ", "Vətəndən vətənə", "Şəhidlər" və
başqaları).

Bəxtiyar Vahabzadə *Azərbaycanın
dövlət müstəqilliyi, istiqlal* yolumda çox çal-
ışıb. Təsədüfi de-yil ki, Ümmümilli Lider
Heydər Əliyev ilk "İstiqlal" ordenini ona və
Xəlil Rza ilə Məmməd Arza verib.
Bəxtiyar Vahabzadə güclü poema və
pyeslərin müəllifidir. O, bu əsərlərində
müdrük və parlaq zəkasının üfüqlərini,
milli özünüdərk və istiqlal məfkurəsinin
əngin panoramını təzahür etdirib. Onun
poema və pyeslərində azərbaycanlıq,
türkçülük və milli müstəqillik ideyaları
parlaq təcəssüm olunub. B.Vahabzadə
60-dan çox şeir kitabının, B.Vahabzadə
2000-ci illərin şair və poemalarında da
davam etdirib ("Xalqa", "Vətənə", "Tanrı
türkü qorusun", "Vətən marşı", "İstiqlal",
"Azadlıq savaşı", "Vətən savaşı", "Qara-
bağ", "Vətəndən vətənə", "Şəhidlər" və
başqaları).

Bəxtiyar Vahabzadə *Azərbaycanın
dövlət müstəqilliyi, istiqlal* yolumda çox çal-
ışıb. Təsədüfi de-yil ki, Ümmümilli Lider
Heydər Əliyev ilk "İstiqlal" ordenini ona və
Xəlil Rza ilə Məmməd Arza verib.
Bəxtiyar Vahabzadə güclü poema və
pyeslərin müəllifidir. O, bu əsərlərində
müdrük və parlaq zəkasının üfüqlərini,
milli özünüdərk və istiqlal məfkurəsinin
əngin panoramını təzahür etdirib. Onun
poema və pyeslərində azərbaycanlıq,
türkçülük və milli müstəqillik ideyaları
parlaq təcəssüm olunub. B.Vahabzadə
60-dan çox şeir kitabının, B.Vahabzadə
2000-ci illərin şair və poemalarında da
davam etdirib ("Xalqa", "Vətənə", "Tanrı
türkü qorusun", "Vətən marşı", "İstiqlal",
"Azadlıq savaşı", "Vətən savaşı", "Qara-
bağ", "Vətəndən vətənə", "Şəhidlər" və
başqaları).

Bəxtiyar Vahabzadə *Azərbaycanın
dövlət müstəqilliyi, istiqlal* yolumda çox çal-
ışıb. Təsədüfi de-yil ki, Ümmümilli Lider
Heydər Əliyev ilk "İstiqlal" ordenini ona və
Xəlil Rza ilə Məmməd Arza verib.
Bəxtiyar Vahabzadə güclü poema və
pyeslərin müəllifidir. O, bu əsərlərində
müdrük və parlaq zəkasının üfüqlərini,
milli özünüdərk və istiqlal məfkurəsinin
əngin panoramını təzahür etdirib. Onun
poema və pyeslərində azərbaycanlıq,
türkçülük və milli müstəqillik ideyaları
parlaq təcəssüm olunub. B.Vahabzadə
60-dan çox şeir kitabının, B.Vahabzadə
2000-ci illərin şair və poemalarında da
davam etdirib ("Xalqa", "Vətənə", "Tanrı
türkü qorusun", "Vətən marşı", "İstiqlal",
"Azadlıq savaşı", "Vətən savaşı", "Qara-
bağ", "Vətəndən vətənə", "Şəhidlər" və
başqaları).

Bəxtiyar Vahabzadə *Azərbaycanın
dövlət müstəqilliyi, istiqlal* yolumda çox çal-
ışıb. Təsədüfi de-yil ki, Ümmümilli Lider
Heydər Əliyev ilk "İstiqlal" ordenini ona və
Xəlil Rza ilə Məmməd Arza verib.
Bəxtiyar Vahabzadə güclü poema və
pyeslərin müəllifidir. O, bu əsərlərində
müdrük və parlaq zəkasının üfüqlərini,
milli özünüdərk və istiqlal məfkurəsinin
əngin panoramını təzahür etdirib. Onun
poema və pyeslərində azərbaycanlıq,
türkçülük və milli müstəqillik ideyaları
parlaq təcəssüm olunub. B.Vahabzadə
60-dan çox şeir kitabının, B.Vahabzadə
2000-ci illərin şair və poemalarında da
davam etdirib ("Xalqa", "Vətənə", "Tanrı
türkü qorusun", "Vətən marşı", "İstiqlal",
"Azadlıq savaşı", "Vətən savaşı", "Qara-
bağ", "Vətəndən vətənə", "Şəhidlər" və
başqaları).

ƏLİZADƏ ƏSGƏRLİ,
AMEA Nizami Gəncəvi adına
Ədəbiyyat İnstitutunun elmi işlər
üzrə direktor müavini, professor

Füzuli və Cəbrayıl rayonlarının işğalından 27 il keçir

Dörd il öncə "Aprel dərsi" işğalçılara nəyə qadir olduğumuzu göstərdi

Torpaqların 20 faizi Ermənistan tərəfindən işğalə məruz qalan Azərbaycanın sanlı zəfər yürüşünə start verilməsinə doğru 4 il öncə daha bir addım atıldı: Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev ön xətdə yerləşən komanda idarəetmə məntəqəsində əməliyyat şəraiti ilə tanış olarkən düşmən tərəfi 2016-cı ilin "Aprel dərsi"ndən düzgün nəticə çıxarmayı xatırladı: "Lələtəpə əməliyyatı bizim qəhrəmanlıq rəmzimizdir. Lələtəpə tarixə düşdü. Əgər erməni silahlı qüvvələri Aprel döyüşlərindən düzgün nəticə çıxarmasalar, gələcəkdə Lələtəpə əməliyyatı kimi bir çox uğurlu əməliyyatlar olacaqdır. Ermənistanın siyasi rəhbərliyi, nəhayət, dərk etməlidir ki, işğalçılıq hərəkətləri onları uçuruma aparır. Azərbaycan gündən-günə güclənir, möhkəmlənir. Bizim güclü potensialımız və güclü ordumuz var. Biz ordumuzla, əsgər və zabitlərimizlə, sizinlə - bax burada düşünməli öz-üza zaman oğullarımızla fəxr edirik. Sizə eşq olsun! Azərbaycan inkişaf edəcək və biz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcəyik!"

Əlbəttə, tarixin elə səhifələri var ki, onlar kitablara yazılmasa da, maddi mədəniyyət abidələrində öz əksini tapır. Belə müqəddəs abidələrdə maskəni olan Azərbaycanın da tarixinin oxunulmamış səhifələri, yaxud daşlaşmış mədəni məbədləri az deyil. Zaman, quruluşlar bir-birini əvəzlədikcə həmin abidələrə bəxş da dəyişib: təəssüf ki, sonrakı dövrlərdə münafiq və müharibələrə düşmənin "qəzəbi"na təz gələrkə bir çoxu Yer üzündən silinib.

Dünyanın maraqlı mağarası - Azız

Yalnız Azərbaycan deyil, dünyanın ən qədim tarixə malik diyarlarından biri olan Füzuli rayonunun ərazisindəki Azız mağarası da ilk insan məskəni kimi bəşəri sivilizasiyanı heyran qoyurdu. Bu uludan-ulu məkan minilliklər boyu müxtəlif məşəq-qətlərin şahidi olub. "Böyük Ermənistan" uğrunda aparılan çirkin, şovinist siyasət Azərbaycanın, sözün əsl mənasında, dilbər güşəsi olan Qarabağın nənki dağılıq hissəsində, onun digər ərazilərində də öz izlərini qoydu. İşğalə məruz qalan qədim yaşayış məskənlərimizdən biri də ərazilərin xeyli hissəsi 27 ildir Ermənistan silahlı birləşmələrinin nəzarəti altında qalan, vaxtilə dünyanın etnoqrafik heyratə də qoymuş Azız mağarasının yerləşdiyi Füzuli rayonudur.

Dünya üçün maraqlı görünen Azız mağarası füzulililər üçün uzun müddət əjdahaların və digər səhri canlıların yaşadığı yer idi. Ona görə də bu siri acaqlardan savayı kimsə ora girməyə cəsarət etməyib. Beləliklə, Azız uzun müddət qapalı şəkildə qalıb. Buradakı tapıntı üzərində aparılan tədqiqatlar təsdiqləmişdir ki, o, ən azı 350-400 min illik bir dövrü əhatə edib.

Füzulidə Əcəmi memarlıq məktəbinin təsiri ilə inşa olunan bir sıra tarixi-mədəni abidələr də vardı. Əhmədilər və ya Arğalı türbəsi, Babı türbəsi, Aşağı Veysellidə hamar daşlardan tikilən köçülləri Mirali türbəsi, Qarğabazar kəndindəki Hacıqiyasəddin məscidi, karvansara, Füzuli şəhərindəki Hacı Ələkər məscidi, Mərdinli kəndi yaxınlığında daşdan yonulmuş at, qoç fiqurları tariximizdə dərin qatlarından soruq verən, mədəniyyətimizin inkişafını, qədim tarixə malik olduğumuzu təsdiqləyən tutarı faktlar olmuşdur.

Təəssüf ki, erməni vandalizminin qurbanlarına çevrilmiş tarixin bu daş salnaməsinin sonrakı taleyi bəzə məlum deyil. Digər işğal olunmuş rayonlarımızın ərazisindəki kimi, burada da daşnəkar tarixi-memarlıq abidələrinə divan tutmuş, müqəddəs ziyarətəgahları yerlə-yeksan etmişlər. Rayonda bir şəhər, bir şəhər tipli qəsəbə, 75 kənd və digər yaşayış məntəqələri olub. Bu yerlərdən axan Qarçay, Kəndələnçay, Qozluçay, Çarəkan xan Arızın hövzəsinin çayları - qollarıdır.

İşğalə qədrə rayonda 70 kitabxana, 20 mədəniyyət evi, 45 klub, xalq və dövlət dram teatrları, 685 çarpyılıq 13 xəstəxana, 40 fəldşər-mama məntəqəsi, vərəm və dəri-zöhrəvi xəstə-

yüksəkliyi, Cəbrayılın Cocuq Mərcanlı kəndi Azərbaycan Ordusu tərəfindən işğaldan azad olunubsa, demək, separatizmin qurbanlarına çevrilmiş digər ərazilərimizi də erməni təcavüzkarlığından - əsir və girovluqdan xilas edəcəyik! Bunu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev deyir! Bunu Azərbaycanın dövlət başçısının göstərdiyi qətiyyətli mövqə, gündən-günə güclənən NATO standartları səviyyəsində formalaşan, 2016-cı ilin

sinə su mənbələri erməni işğalçıları tərəfindən dağıdılaraq məhv edilmişdir.

Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad edilən yeganə yaşayış məntəqəsi olan Cocuq Mərcanlı isə 24 ildən sonra özünün doğmalarını yenidən qoynuna aldı. Azərbaycan Ordusunun qismüddətli Aprel döyüşlərində işğaldan azad etdiyi Lələtəpə yüksəkliyində qətiyyətli Cocuq Mərcanlı kəndinin sakinlərindən 50 ailənin doğma yurda qayıdışı üçün yeni salınan qəsəbə düşməne ciddi signal və göz dağı oldu. Çünki bu, əslində, Azərbaycan torpaqlarının bir qarşısının belə düşmənin əsarətində qalmayacağına dövlət başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin verdiyi bəyanatın real nəticəsidir.

Milli-mənəvi dəyərlərimizin, tarixi və mədəni abidələrimizin zəngin, həm də qədim nümunələrini qoynunda minilliklər boyu saxlayan, 82 kəndi, 74 məktəbi, 12 mədəniyyət evi, 32 klubu olan Cəbrayıl rayonu 27 il əvvəl erməni vandalizminin qurbanı-

İkili dispanseri, 20 kinoqurğu, texnikum, 2 texniki peşə məktəbi, 38 məktəbəqədər müəssisə, 2 muzey, stadion, 65 koltov və sovxoz, 12 fermer təsərrüfatı və digər obyektlər var idi.

Doğma torpaqla ünsiyyət, yurda, vətənə sədaqət...

1988-ci ildən başlayan erməni təcavüzünə qarşı bəşərlik mübarizə aparılan Füzuli əhalisi doğma torpaq uğrunda

na çevrildi. Rayonun münbir və məhsuldar torpaqları kəndlilərdən başqa, Həkəri və Araz çaylarından qidalanırdı.

Ermənistanın təcavüzkarlığı daha da genişləndirərək intensiv xarakter alanda rayonun müdafiəsinə qalxanlar az deyildi. Təkcə Cəbrayıl şəhərinin işğalı günü (23 avqust 1993-cü il) 50 nəfər canını torpağa qurban verdi. Ümmümillikdə isə Azərbaycan torpaqlarının müdafiəsi uğrunda 246 cəbrayılı şəhid olub, 91 nəfər əsir və itkin düşüb, 177 nəfər isə əlil olub.

Rayonun ərazisində tarixi-memarlıq abidələri az deyildi. Cəbrayıl şəhərindəki Sultan Məcid hamamı, Xudayarlı kəndindəki Dairəvi və Şəkilsəməli, Şıxlardakı Dairəvi türbə, Xudafərin körpüləri, Diri dağdakı Qız qalası, Dağtumasdakı Başkəçmiş günbəz, Gormudaba dağında məzar da məzhəbin mədəniyyət və dini məbədəldən sayılırdı. "Hacı Qaraman", "Cəbrayıl ata", "Dül-dül", "Mazannəne" və s. ziyarətəgahlar, Dağtumasdakı "Tumas ata", "Divlər sarayı", Mahmudlu "Canqulu" və "Qumtəpə" kurganları, Tataradakı Siklop tikililəri isə sifir dini xarakterli idi ki, hər biri inanc yerinə və ziyarətəgaha çevrilmişdi.

Tarixin qanlı-qadətli səhifələrini vərəqlədikcə düşmənin məkrli siyasəti ilə yanaşı, xalqımızın torpağa, vətənə məhəbbətini, bu yolda ölümlərinə gözüne dik baxdığını, qorxmazlığını və cəsarətini də görürük. Belə olan təqdirdə Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin söylədiyi kimi, bir qarış torpağımızın da düşmənin əsarətində qalmasına imkan verməyəcəyik. Qarabağın qara günələrində səbəb olan düşmənin bugünkü vəziyyəti də təsdiqləyir ki, özge torpağında açılan göz çax, imək tutan diz taqətisiz və şikəst olmur...

Kiçik Qafqazın mədəniyyət zirvəsi sayılan Şuşaya yol Cocuq Mərcanlıdan keçir. O yolun açılmasına isə az qalıb...

na çevrildi. Rayonun münbir və məhsuldar torpaqları kəndlilərdən başqa, Həkəri və Araz çaylarından qidalanırdı.

Ermənistanın təcavüzkarlığı daha da genişləndirərək intensiv xarakter alanda rayonun müdafiəsinə qalxanlar az deyildi. Təkcə Cəbrayıl şəhərinin işğalı günü (23 avqust 1993-cü il) 50 nəfər canını torpağa qurban verdi. Ümmümillikdə isə Azərbaycan torpaqlarının müdafiəsi uğrunda 246 cəbrayılı şəhid olub, 91 nəfər əsir və itkin düşüb, 177 nəfər isə əlil olub.

Rayonun ərazisində tarixi-memarlıq abidələri az deyildi. Cəbrayıl şəhərindəki Sultan Məcid hamamı, Xudayarlı kəndindəki Dairəvi və Şəkilsəməli, Şıxlardakı Dairəvi türbə, Xudafərin körpüləri, Diri dağdakı Qız qalası, Dağtumasdakı Başkəçmiş günbəz, Gormudaba dağında məzar da məzhəbin mədəniyyət və dini məbədəldən sayılırdı. "Hacı Qaraman", "Cəbrayıl ata", "Dül-dül", "Mazannəne" və s. ziyarətəgahlar, Dağtumasdakı "Tumas ata", "Divlər sarayı", Mahmudlu "Canqulu" və "Qumtəpə" kurganları, Tataradakı Siklop tikililəri isə sifir dini xarakterli idi ki, hər biri inanc yerinə və ziyarətəgaha çevrilmişdi.

Tarixin qanlı-qadətli səhifələrini vərəqlədikcə düşmənin məkrli siyasəti ilə yanaşı, xalqımızın torpağa, vətənə məhəbbətini, bu yolda ölümlərinə gözüne dik baxdığını, qorxmazlığını və cəsarətini də görürük. Belə olan təqdirdə Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin söylədiyi kimi, bir qarış torpağımızın da düşmənin əsarətində qalmasına imkan verməyəcəyik. Qarabağın qara günələrində səbəb olan düşmənin bugünkü vəziyyəti də təsdiqləyir ki, özge torpağında açılan göz çax, imək tutan diz taqətisiz və şikəst olmur...

Kiçik Qafqazın mədəniyyət zirvəsi sayılan Şuşaya yol Cocuq Mərcanlıdan keçir. O yolun açılmasına isə az qalıb...

na çevrildi. Rayonun münbir və məhsuldar torpaqları kəndlilərdən başqa, Həkəri və Araz çaylarından qidalanırdı.

Ermənistanın təcavüzkarlığı daha da genişləndirərək intensiv xarakter alanda rayonun müdafiəsinə qalxanlar az deyildi. Təkcə Cəbrayıl şəhərinin işğalı günü (23 avqust 1993-cü il) 50 nəfər canını torpağa qurban verdi. Ümmümillikdə isə Azərbaycan torpaqlarının müdafiəsi uğrunda 246 cəbrayılı şəhid olub, 91 nəfər əsir və itkin düşüb, 177 nəfər isə əlil olub.

Rayonun ərazisində tarixi-memarlıq abidələri az deyildi. Cəbrayıl şəhərindəki Sultan Məcid hamamı, Xudayarlı kəndindəki Dairəvi və Şəkilsəməli, Şıxlardakı Dairəvi türbə, Xudafərin körpüləri, Diri dağdakı Qız qalası, Dağtumasdakı Başkəçmiş günbəz, Gormudaba dağında məzar da məzhəbin mədəniyyət və dini məbədəldən sayılırdı. "Hacı Qaraman", "Cəbrayıl ata", "Dül-dül", "Mazannəne" və s. ziyarətəgahlar, Dağtumasdakı "Tumas ata", "Divlər sarayı", Mahmudlu "Canqulu" və "Qumtəpə" kurganları, Tataradakı Siklop tikililəri isə sifir dini xarakterli idi ki, hər biri inanc yerinə və ziyarətəgaha çevrilmişdi.

Rəhman SALMANLI,
Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,
"Azərbaycan"

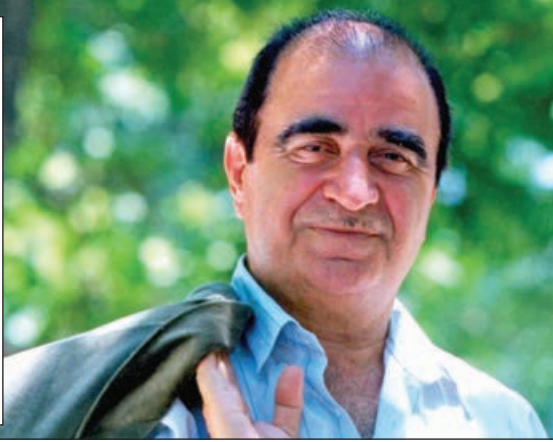

Mədəniyyət

● Muğam ustadı

Milli musiqimizin baniləri bütün dövrlərdə muğamın keşiyində ayıq-sayıq dayanıblar. Muğam, seğah, xalq nəğmələri, həmçinin bəstəkar mahnıların sevimli təbliğatçıları barmaqla sayılmayıb. Ölkəmizin bütün bölgələrində milli musiqimizə məhəbbətin kökləri çox qədimlərə gedib çıxır. Qarabağ muğam məktəbinin yetirmələri yalnız "Qarabağ şikəstəsi"ni deyil, "Şirvan şikəstəsi", "Şirvan gözəlləməsi", "Şəşəngi"ləri də eyni ruhla ifa ediblər.

Akademiyasında neçə-neçə tələbəsi ondan muğam və vokal ifaçılığı sənətini öyrənib. O, həm də bacarıqlı ansambli rəhbəri kimi tanınmış və sevilmiş.

İslam Rzayev eyni zamanda Azərbaycan muğam sənətini yaşadan və təbliğ edən sənətkar olub. Bakıda ilk peşəkar Dövlət Muğam Teatrının yaradılması da ölməz sənətkarın adı ilə bağlıdır. Həyatının sonunadək Müğam Teatrının bədii rəhbəri vəzifəsində çalışıb. O, bir sıra mahnılar da bəstələmiş, onlardan "Gəl inad etmə", "Dağlar başı", "Almadərə" mahnılarını geniş yayılmışdır.

Əvəzsiz səsi, zəngüli boğazı və yorulmayan nəfəsi ilə milli musiqimizi, muğam və təsniflərimizi, xalq və bəstəkar mahnılarını sevrək ifa edən İslam Rzayev mədəniyyət və incəsənətimizdəki xidmətlərinə görə 1967-ci ildə Əməkdar, 1989-cu ildə Xalq artisti fəxri adlarına, 2007-ci ildə isə "Şöhrət" ordeninə layiq görülmüş.

Xalq artisti özünün yetirmələri haqqında layiq olduğu fikirləri bildirir. Xanəndə Ruza İbişova haqqında söylədikləri də buna misaldir: "Ruza xanım Musiqi Akademiyasında mənim ən savadlı tələbələrimdən biri olub və bütün muğamları, hətta yad-dan çıxarmış belə mənimlə birlikdə öyrənib. Bir dəfə eşitdim ki, Ruza S.Rüstəmov adına xalq çalğı alətləri orkestrində "Çahargah" muğam dəstgahlarını oxuyur, buna bir müəllim kimi çox sevindim. Onu gözəl gələcək gözləyir. Ruza buna layiqdir".

Bəli, ustad istedadlıların tanınmasında bir müəllim-pedaqoq kimi bilik və bacarığını əsirgəməyib. Ömrü isə o zaman əbədi olur ki, sevilən, şəxsiyyətin və sənətinlə yaddaşlara yazılırsan. İslam Rzayev də əbədi ömür qazanan sənətkarlarımızdan biridir. 2008-ci ildə ömrünün 73-cü fəsilində əbədiyyətə qovuşan İslam Rzayev sənətinin tarixində və sənətsevərlərin yaddaşında yaşayır və yaşayacaq.

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU, "Azərbaycan"

Həzin səsin dalğaları

Gözəlliyin və məhəbbətin rəmzi muğam, seğah və xalq mahnıları İslam Rzayevin ifasında nəinki Qarabağda, "dünyanın o başında" da qanad çalırdı, "Qatar" təsnifi kimi...

Azərbaycan muğam məktəbinin sevilən, yaddaşların unudulması mümkün olmayan, qızıl səsi ustadlarından biri də sənətsevərlərin dilinin əzbəri, bənzərsiz xanəndə, mahnı pedaqoq, eləcə də bacarıqlı ansambli rəhbəri kimi tanınmış Xalq artisti İslam Rzayev olub. Milli musiqi sənətini özünəməxsusluğu ilə zənginləşdirən, klassik muğam ifaçılarına xas keyfiyyətləri sənətkarlıq ampulasında birləşdirən ustad yalnız muğam ifa etməyib. Onun oxuduğu ariyalar, ayrı-ayrı filmlərdə səslənən nəğmələri də həmişəşənar musiqi xəzinəmizə daxil olan əvəzsiz incilərdir. Ustadan 200-ə yaxın muğam, təsnif, xalq və bəstəkar mahnıları qızıl fondumuzda zənginləşdirir.

Ölməz sənətkar, əvəzolunmaz ustad xanəndə haqqında fikir söyləyənlər yalnız Seyid Şuşinski ilə mayestro Niyazi deyil. Mahnıları ilə küllüleri fəth etmiş Xalq artisti, bəstəkar Səid Rüstəmovun da İslam Rzayevin ifaçılığı ilə bağlı fikirləri maraqlıdır: "...Onun repertuarında ləngəri muğamlar, ifası çətin olan lirik bəstəkar mahnıları özünə yer tapıb... Müğənninin bu yaradıcılıq əzmi, sözsüz ki, alqışa layiqdir".

Otən əsrin ortalarında musiqi aləminə gələn İslam Rzayev Arif Məlikovun, Xəlil Cəfərovun, Hacı Xanməmmədovun, Ramiz Mirişlinin, Adil Bəhrovinin lirik mahnılarına ifa repertuarını zənginləşdirib. İslam yalnız muğam ustası kimi yox, həm də lirik mahnılar, romanslar, simfoniya, xor, kantata üzün yətilmiş mürəkkəb quruluşu, xüsusi professional ifaçılıq qabiliyyəti tələb edən müğənni kimi də tanınırdı. Cahangir Cahangirovun "Nəsimi", "Aşiq Ali" və s. kantatalarına solo partiyaları uğurla ifa etmişdir.

Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında ilk çıxışı 1956-cı ildə olan İslam Rzayevin ifasını dinləyən bəstəkar-dirijor, mayestro Niyazi xatirələrinin birində onun haqqında danışıqlar deyib: "...Muğamlardan "Bayatı-Şiraz", "Çahargah", "Rast"ı yerli-yataqlı oxudu, səsi mələhətli idi. Ümidverici gələcəyi var..."

Mahnı pedaqoq kimi də yaddaşlarda qalan ustadın dərs dediyi xitasslaşdırılmış xüsusi musiqi məktəbində, Azərbaycan Dövlət Musiqi

● Teatrlarımız virtual dünyada

Sumqayıt teatri 51-ci mövsümünü başa vurdu

Teatr mədəniyyət daşıyıcısı olduğu kimi, həyatın özünün əksidir. O, hər kəsi düşündürür və insanların yaşam tərzini janr süzğündən keçirib komediya dan tutmuş faciəyə qədər ya göz yaşa içində, ya da güllü qədər mənalarla ilə insanlara ötürür.

71 yaşlı Sumqayıtın taleyində 51-ci ömrünü yaşayan Sumqayıt Dövlət Dram Teatrı bu illərdə öz sözünü deyib və üzərinə düşən missiyanı indi də uğurla davam etdirir.

Otən əsrin 50-ci illərindən qurulmağa başlayan Sumqayıt qısa bir zamanda böyük bir sənaye şəhərinə çevrildi. Tikinti meydanında zavodlarla yanaşı, mədəniyyət ocaqlarının da inşasına başlandı. Onların içində Umummilli Liderin təşəbbüsü ilə tikilən mədəniyyət saraylarından biri də Sumqayıt Dövlət Dram Teatrı (həmin dövrdə o, H.Ərəblinskiy adını daşıyırdı) oldu. Yarım əsrlik bir zaman keşiyində şəhər solta və sağa genişləndi, yəni də həmin möhtəşəm teatr binası ərazi əhəmiyyətini itirmədi.

Bu gün şəhərdəki yeniliklərdən biri də teatr binasının göstərilən qaçırığıdır. Sumqayıt Dövlət Dram Teatrının binası istifadəyə verildiyi yarım əsrdən artıq zaman keşiyində əsaslı təmir edilməmişdi. Ölkə rəhbərinin tapşırığı ilə binada təmir işləri aparıldı. Bütün mühəndis-texniki qurğular tamamilə yenidən quruldu. 500 yerlik tamaşa və 100 yerlik akt salonu ən müasir avadanlıqlarla təchiz olundu. Burada tamaşaların bədii və texniki cəhətdən yüksək səviyyədə təqdim etmək üçün 360 dərəcə hərəkət edən səhnə, müasir akustika, işıqlandırma sistemləri quraşdırıldı.

Teatrın interyerinin daha cəlbədiq görünməsi üçün milli memarlıq ənənələrindən geniş istifadə edildi. Bütün xidməti, dekorasiya və qrim otaqları müasir üslubda təchiz olundu, mebellər təbii sənətin qədim növü olan oyma üslu ilə işlənib hazırlandı. Teatrın köhnə parket döşəməsi sükülərəq monolit dəmir-beton plitələrlə əvəzləndi, binadakı sülalələr isə mərmərlə üzləndi. Beləliklə, teatr binası tam şəkildə təmir edilərək sumqayıtlıların öhdəsinə verildi.

Sumqayıtın taleyində 51-ci ömrünü yaşayan Sumqayıt Dövlət Dram Teatrı bu illərdə öz sözünü deyib və üzərinə düşən missiyanı indi də uğurla davam etdirir.

Otən əsrin 50-ci illərindən qurulmağa başlayan Sumqayıt qısa bir zamanda böyük bir sənaye şəhərinə çevrildi. Tikinti meydanında zavodlarla yanaşı, mədəniyyət ocaqlarının da inşasına başlandı. Onların içində Umummilli Liderin təşəbbüsü ilə tikilən mədəniyyət saraylarından biri də Sumqayıt Dövlət Dram Teatrı (həmin dövrdə o, H.Ərəblinskiy adını daşıyırdı) oldu. Yarım əsrlik bir zaman keşiyində şəhər solta və sağa genişləndi, yəni də həmin möhtəşəm teatr binası ərazi əhəmiyyətini itirmədi.

ilin sentyabrında start verən teatr görkəmi edib Cəfər Cabbarlının "Solğun çiçəklər" pyesini repertuara daxil etdi. Bucaq tanınmış rejissor Elşən Zeynallı dəvət edildi. Yaradıcılıq müxtəlif fikirliliyi, mübadiləni sevirdi. O səbəbdən də ayrı-ayrı üsluba malik rejissorların teatra dəvəti nəticədə daha uğurlu tamaşaların qoyulmasına rəvac verir. Məlumdur ki, C.Cabbarlının "Solğun çiçəklər"inə müraciət etməyən teatr yoxdur. Amma tamaşaşaya baxan mütəxəssislər də təsdiq ediblər ki, Sumqayıt teatrının 51-ci mövsümünün açılışında göstərilən bu əsər hər kəsi heyran etdi.

Otən mövsümü möhtəşəm yubileylər ili saymaq olar. İmadəddin Nəsimi ilə bağlı qeyri-adi ədəbi kompozisiyanın təşkili, dünya şöhrətli muğam ustası, xalq artisti Alim Qasımovun səhnədə çıxışı, Sumqayıtın yubileyi ilə bağlı dramaturq Əli Əmirlinin "Sevgilim, Sumqayıt"

Teatr canlı sənətdir. Burada aktyor tamaşasının nəfəsini, baxışını, münasibətini öz üzərinə hiss etməlidir, aktyorun üyünün döyüntüsü eşidilməlidir. Karantın şəraitinə uyğun olaraq çoxdandır o səsi eşitmirik. Amma ömürik ki, bütün bəlalər kimi koronavirus təhlükəsi də aradan qalxacaq. Bu teatr ki var, bizi çox duyğulandıracaq.

Akif ƏLİYEV, "Azərbaycan"

● Milli kino incilərimiz

Azərbaycanın ilk rəngli bədii filmi - "O olmasın, bu olsun"

Film tamaşaçıları 1910-cu ilin Bakısına aparır. Sərvər və Gülnazın saf sevgisi cəmiyyətin sət qadağaları ilə qarşılaşır. Gənclər öz məhəbbətləri uğrunda mübarizə aparmalı, sınaqlardan keçməli olurlar.

"O olmasın, bu olsun" a uzanan oğru əllər...

Üzeyir bəy "O olmasın, bu olsun" musiqili komediyasını 1910-cu ildə yazıb. 1913-cü il oktyabrın 25-də Bakıda H.Z.Taqiyev teatrında səhnələşdirilib. Üzeyir bəyin özünün dirijorluq etdiyi tamaşa böyük uğur qazanıb. Əsərin ədəbi mətni ilk dəfə 1912-ci ildə Bakıda, "Orucov qardaşları" mətbəəsində nəşr olunub. Müxtəlif dillərə tərcümə olunan əsər Zaqafqaziya şəhərlərində, Türkiyə, Bolqarıstan, Yəməndə və başqa ölkələrdə tamaşaya qoyulub.

"O olmasın, bu olsun"un uğurları erməniləri "həvəsəndirib". Uzun illər bu məşhur əsərin musiqisini erməniləşdirməyə cəhd göstərilib. Azərbaycan bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin "O olmasın, bu olsun" komediyasının musiqisinin bir hissəsi erməni bəstəkarı Arno Babacanyan tərəfindən mənimşənliyə "Vaqarşabat rəqsi" kimi təqdim edilib.

Operettanın ilk dəfə 1918-ci ildə Vaqram Papazyan və S.Lakka filmə çəkməyə cəhd ediblər. Xanjonkovun o zaman yeni təsis olunan Yalta studiyasında çəkilmişə başlanıb. Amcaq bu film uğur qazanmayıb.

Vaxtilə "Soyuzmultfilm" studiyasında istehsal edilmiş "Pəs i kot" adlı çizgi filmində isə Üzeyir Hacıbəylinin "O olmasın, bu olsun" musiqili komediyasından Məşədi İbadın "Gəl xanım, gəl yanıma" ariyası erməni musiqisi kimi təqdim edilib. Filmin titrlərində bəstəkarın adı Karen Xaçaturyan yazılıb.

2011-ci ildə Rusiyanın "Mir" Dövlətlərarası televiziyaşında Ermənistanla hərəsə olunan verilişdə yenidən Azərbaycan musiqisi erməni musiqisi kimi təqdim edilib. Bəli ki, Ermənistan haqqındakı sənədi filmə Üzeyir Hacıbəylinin "O olmasın, bu olsun"un qonaqlıq səhnəsindəki musiqisinin də ermənilərə məxsus olduğu göstərilib.

Ermənilər Azərbaycanın maddi və mənəvi sərvətlərini oğurlamağa, öz adlarına çıxmağa çalışsalar da, haqiqətin öndühdə həf dəfə aciz qalıblar. "O olmasın, bu olsun" da böyük azərbaycanlı, dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin ən uğurlu əsərlərindən biri kimi dünyada tanınmaqda davam edir.

Zöhrə FƏRƏCOVA, "Azərbaycan"

Ekran əsəri cəmiyyətin bütün təbəqələrinin nümayəndələrini, onların həyat və düşüncə tərzini, geyimlərini, davranışlarını gözərlərimiz öndühdə canlandırdı. Beləliklə, "O olmasın, bu olsun" adlandırılmış bu film yaradıcı həyət tamaşaçıda XX əsrin ilk onilliyi barədə tam təsəvvür yarada bilər.

Film niqbin sonluqla bitir. Rüstəm bəyi gənc qızını yaşlı, varlı tacirə - Məşədi İbadə erə vermək niyyətindəndə dərində bilir. Məşədi İbad qulluqçu Sənəmlə evlənməli olur. Gənclərin məhəbbəti pula, cəhələtə qalib gəlir.

Bir-birindən maraqlı ifalar...

"O olmasın, bu olsun" dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin eyniadlı operettası əsasında 1953-cü ildə ekranlaşdırılıb. Azərbaycanın ilk rəngli bədii filmidir. "O olmasın, bu olsun" filminin sənari müəllifi Səid Rüstəmov, quruluşçu rejissor Hüseyn Seyidzadə, quruluşçu operatoru Əlisəttar Atakişiyev, quruluşçu rəssamı Cəbrayıl Əzimov, Nadir Zeynalov, musiqi redaktoru və dirijoru Fikrət Əmirövdür. Filmə mahnıları Mirzə Babayev (Məşədi İbad), Firəngiz Əhmədova (Gülnaz) ifa ediblər.

Rejissor Hüseyn Seyidzadə filmə baş rola - Məşədi İbad roluna aktyor Mirzəğa Əliyevi çəkməyi qərar alıb. Çəkilmişə başlayanda aktyor dünyasını dəyişib. Rejissor Məşədi İbad rolunu Əliğa Ağayevə həvalə etməli olub. Aktyorun oyunu uğurlu alınıb. Arif Mirzəquluyev (Sərvər), Tamara Gözəlova (Gülnaz), Ağasadıq Gəraybəyli (Rüstəm bəy), Barat Şəkinkaya (Sənəm), İsmayıl Osmanlı (Rza bəy), İsmayıl Əfəndiyev (Həsənqulu bəy), Mustafa Mərdanov (Həsən bəy), Məhsün Sənani (Qoçu Əsgər), Lütfəli Abdullayev (Balaoğlu), Əhməd Əhmədov-Rumlu (Hambal), Adil İsgəndərov (Qoçu), Rza Əfqanlı (Cəll

Məmmədquluzadə), Sadiq Saleh Bağırov (Mirzə Ələkbər Sabir), Həsənağa Salayev (Əzim Əzimzadə), Məhəmməd Kələntəri (Yengə), Lütfi Məmmədbəyov (Sərvərin dostu), Müxlis Cənizadə (Sərvərin dostu) və başqaları da ekran əsərində bir-birindən maraqlı rollar ifa ediblər.

Filmə xanəndə Xan Şuşinski qonaqlıq səhnəsində "Kürd-Səhnaz" muğamını ifa edib. Başqa bir səhnədə isə xanəndə Tükəzban İsmayilova "Seğah" muğamı üstündə oxuyub. Rəqqasə Əminə Dilbazi, tarzan Bəhrəm Mansurov, kamança ifaçısı Tələt Baxıxanov da filmə iştirak ediblər.

Əsərin müəllifi və bəstəkarının - Üzeyir Hacıbəylinin adı titrlərdə yoxdur. "O olmasın, bu olsun" filminin çəkilmişə maraqlı hadisələrə yadda qalıb. Yengə rolunu oynayan aktrisa Məhəmməd Kələntəri qapının deyiləndən içəri baxarkən qəflətdən Sərvər çıxır. Bu məqamda yərə yığılan aktrisa barmağının sındırılıb. Ancaq çəkilmişə bitəndən sonra aktrisanın barməğının sındırıldığı bilib davam edib. Aparıcı aktyorlara o dövürün pulu ilə hər çəkilmişə günü üçün 60 manat qonaraq verilib.

O vaxtlar Azərbaycana qastro səfərinə gəlmiş hind kinematografları bir neçə Azərbaycan filminə baxdıqdan sonra daha çox Hüseyn Seyidzadənin filmlərinə üstünlük veriblər. Hind kinosunu yaradıcısı Rac Kapur onu Hindistana dəvət edib: "Gədə Hindistana, orada film çəkərsən, səni milyon edərdim" deyib.

"Müvəffəqiyyətsiz film"

Filmin kinolenti Bakı kinoteatrlarında nümayiş etdirilən respublika mətbuatında verilmiş "Müvəffəqiyyətsiz film" başlıqlı resenziyada kəskin tənqid olunub. "O olmasın, bu olsun" ekranlara çıxandan

● Maraq dünyası

Ginnesin Rekordlar Kitabı

Dünyanın möcüzələri ilə yanaşı, onun rekord həddində olan hadisələri də yadda qalır. Rekordların bir araya toplanması ideyası 1955-ci ildə ağıla gəlib. Qeyri-adiyyəti ilə yadda qalan həmin hadisələr bir yerə toplanaraq "Ginnesin Rekordlar Kitabı" (ing. The Guinness Book of Records) adlandırılıb, insanlar tərəfindən göstərilən və təbii qayda ilə alınmayan yüksək nəticələri ünvanlaşdırmaq məqsədindədir. Kitab ilk dəfə 1955-ci ildə İrlandiyada "Ginnes" pivə zavodunun sifarişli ilə nəşr olunub.

Maraqlıdır, pivə zavodu ilə "Ginnesin Rekordlar Kitabı"nın nə əlaqəsi ola bilər? Verilən məlumatlara görə, zavodun direktoru Hyu Biver 4 may 1951-ci ildə tanışları ilə birlikdə ova çıxıb. Ova onların arasında "qızılı cüllü"ün, yoxsa soğaldan tetra qusunun daha sürətlə uçuşması barədə mübahisə yaranıb.

Həmin vaxt bu barədə soruq kitabı olmadığına görə, haqlı haqsız müyyəyən düşüncəyə başlanıb. Bundan sonra ser Hyu Biver belə bir "soruq" kitabını tərtib etməyi qərar alıb.

İdeyanı həyata keçirmək üçün o, bu işi Londonda məlumat agentliyi saxlayan Norris və Ross Makuirer qardaşlarına tapşırıb. 1954-cü ildə soruq kitabının ilk variantı hazırlanıb çap edilir və onun 1000 nüsxəsi pulsuz paylanır. Növbəti ilin avqust ayının 27-də isə kitab formasında 197 səhifəlik ilk nəşr çapdan çıxıb satılmağa başlanıb. Deyilənlərə görə, Milad bayramı ərzində İngiltərədə ən çox satılan kitablar sıyahısında ön sıraları "Ginnesin Rekordlar Kitabı" tutub. 1956-cı ildə kitab ABŞ-də 70 min nüsxə ilə satışa çıxarılıb.

Birinci kitabın nəşri üçün pivə zavodunun sahibi tərəfindən "Guinness World Records Limited" şirkəti yaradılıb. Sonradan kitabın çap hüququ da bir neçə dəfə satılıb. 1995-ci ildə onun konsepsiyası dəyişib: yalnız mətdən ibarət olan kitab şəkili alboma çevrilib.

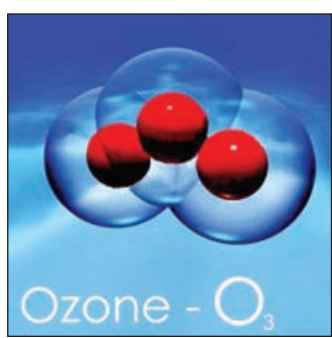
Hazırda "Ginnesin Rekordlar Kitabı" dünyanın 100-dən çox ölkəsində, 24 dildə çap olunur. O, kitab ticarəti tarixində ən uğurlu kommersiya nəşridir. Kitab sahibləri iddia edirlər ki, onlar müəlliflik hüququ ilə qorunan və ən çox satılan kitabdır.

Azərbaycanla bağlı rekordlar da kitabda öz əksini tapır. 28 oktyabr 1995-ci ildə "Ulduz" və "Nərimanov" metrostasiyaları arasındakı tündə qatırın alışması nəticəsində 300 nəfər həlak olmuş, 400 nəfər isə xəsarət almış kitabda əksini tapıb. Bu qəza "Ginnesin Rekordlar Kitabı"na ən dəhşətli metro qəzası kimi düşüb.

Cəbrayıl rayonunda anadan olmuş, hazırda Belqikaşa yaşayan və həyatının 25 ilini qrafika sənətinə və kölgə rəsmlərinə həsr etmiş Fəxrəddin Vəliyev 2004-cü ildə adı "Ginnesin Rekordlar Kitabı"na düşmüş ilk azərbaycanlıdır. O, 5 deqəyə 20 nəfərini siluetini çəkməklə bu şərəfə nail olub.

M.NƏRİMANOĞLU, "Azərbaycan"

Atmosferin alt qatlarında ozonun konsentrasiyası xeyli artıb

Ekoloqlar müəyyən ediblər ki, Hindistan, Malayziya və İndoneziyanın ən böyük şəhərlərində, eləcə də planetin digər regionlarının meqopolislərində atmosferin alt qatlarında ozonun konsentrasiyası son 20 ildə iki dəfə artıb. Ona görə də həmin yerlərdə havanın keyfiyyəti pisləşib. Bu barədə "Science Advances" jurnalında dərc olunmuş məqaləyə istinadən TASS informasiya agentliyi xəbər verir.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının qiymətləndirməsinə görə, hər il atmosferin müxtəlif zərərli maddələr və kanseroqenlərə çirklənməsi nəticəsində təqribən 7 milyon insan ölürlər. Tədqiqatçıların çoxunun fikrincə, ölümlərin sayının real miqdarı daha çox ola bilər. Lakin alimlər havada hansı növ çirkləndiricilərin insanları və ev heyvanlarının sağlamlığı üçün daha çox təhlükəli olması barədə ümumi fikrə gəlməyiblər. Bu çirkləndiricilərin sırasına molekulu üç oksigen atomundan ibarət ozon da daxildir. Ozon Yer atmosferinin aşağı qatlarına düşəndə onu ultrabənövşəyi şüalardan qorumaqdan əl çəkir və güclü istixana qazına çevrilir.

Məlum olub ki, son 20 ildə Yer atmosfer təbəqəsinin alt qatlarında ozonun konsentrasiyası bütövlükdə, habelə bir çox iri şəhərlərdə sürətlə artıb. Hər on ildə orta hesabla 5 faiz, Malayziyanın, Hindistanın, İndoneziyanın, Çinin şimal hissəsinin ən böyük şəhərlərində, habelə ABŞ və Kanadanın qərb sahillərində 30-70 faiz yüksəlib.

Bu artımın əsas mənbəyi Yer tropik əraziləri olub. Həmin yerlərdə son illər azot-oksid tullantılarının həcmi kəskin çoxalıb ki, bu səbəbdən də troposferdə ozon molekulları yaranır. Alimlərin fikrincə, bu qazın böyük mənbələri Cənubi və Cənub-Şərqi Asiya ərazilərində cəmlənib.

Beynəlxalq aləm

Kaliforniyadakı təbiət yanğınlarında azı 6 nəfər həlak olub

ABŞ-ın Kaliforniya ştatında azı 6 nəfərin həyatına son qoyan təbiət yanğınları davam edir. Bu barədə "Asosiyetad Press" agentliyi xəbər verir.

Məlumatla görə, ştatın on minlərlə sakinini məcburi olaraq evlərini tərk ediblər.

Yanğınlar 3 min 120 kv.km-dən çox ərazini əhatə edir.

Aydaho, Oreqon və Arizonadan Kaliforniyaya yerli yanğınsöndürənlərə kömək etmək üçün həmkarları gəlib. Yanğınsöndürənlərin dediyinə görə, son iki gün ərzində bezi yanğın ocaqları iki dəfə artıb. Ümumilikdə yanğınlar azı 175 ev təsərrüfatını məhv edib.

Napa şəhərindəki yanmış evdə üç nəfərin meyiti tapılıb, daha bir nəfər Solano rayonunda həlak olub. Vakavil şəhərində isə yanmış avtomobildə ölmüş kişi aşkarlanıb. Kaliforniyanın mərkəzi hissəsində yanğınsöndürmə vertolyotunun qəzaya uğraması nəticəsində pilot həlak olub.

2 nəfərin itkin düşdüğü bildirilir. Azı 30 nəfər sakin və yanğınsöndürmə işçiləri xəsarət alıblar.

Liviya hökuməti bütün ölkə ərazisində atəşkəs elan edib

Liviyanın Milli Bərabərlik Hökumətinin başçısı Faiz Sərrac ölkə ərazisində atəşkəs və bütün hərbi əməliyyatları dayandırıldığını bəyan edib.

Sərrac ölkədəki silahlı qüvvələrə "milli və siyasi maraqlar, ölkədə və regionda vəziyyət və epidemiya şərtləri nəzərə alınmaqla atəşin və istənilən hərbi əməliyyatların dərhal dayandırılmasını tapşırıb", deyərək hökumətin məlumatını bildirir.

Sərrac bildirib ki, atəşkəs rejiminin reallaşması üçün Sirt və Cufra şəhərlərində silahsız zonanın yaradılması vacibdir.

"Məqsəd Liviya torpaqlarının suverenliyini təmin etmək, xarici müdullu döyüşçülərin mövcudluğuna son qoymaqdır" - deyərək Sərrac qeyd edib.

O, Liviya neftinin hasilatının bərpası üçün zərurətini vurğulayıb və bildirdi ki, xammalın satışından əldə edilən gəlirlər Liviyanın Milli Neft Korporasiyasının Mərkəzi Bankdakı hesabına köçürülməlidir.

Sərrac bildirdi ki, atəşkəs rejiminin reallaşması üçün Sirt və Cufra şəhərlərində silahsız zonanın yaradılması vacibdir.

ÜST: Koronavirus pandemiyası hələ iki il davam edəcək

Dünyada koronavirus pandemiyası ən azı iki il davam edəcək. Bu barədə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) rəhbəri Tedros Adhan Qebreyesus bildirir.

Onun sözlərinə görə, texniki inkişaf və bilik virusun dayandırılmasına kömək edə bilər. Lakin hətta

COVID-19-a qarşı peyvəndin yaradılması xestəliyin yayılmasının hər yerdə dayandırılmasına gətirib çıxarmayacaq.

Son məlumatlara görə, dünyada koronavirusa yoluxmuş insanların ümumi sayı 23 milyona keçib, təxminən 800 min nəfər dünyasını dəyişib.

ABŞ və Aİ rüsumlarının azaldılması haqqında saziş imzalayıblar

Avropa İttifaqı və ABŞ avqustun 1-dən etibarən qüvvəyə minən sazişi imzalayıblar.

Sənəd ABŞ və Aİ ixrac bazarlarına çıxış imkanlarını yüz milyonlarla dollar səviyyəsində genişləndirəcək. Bu barədə "Amerikanın səsi" radiostansiyası xəbər verir.

ABŞ və Aİ arasında bu razılaşma 20 ildən artıq müddətdə rüsumların ilk azalması olub.

İndi Aİ ABŞ-dan canlı və dondurulmuş lobster idxal rüsumlarını ləğv edəcək. 2017-ci ildə ABŞ-dan Avropa İttifaqına 111 milyon dollarlıqdan artıq lobster ixrac edildi.

Həmçinin, Aİ bu tarifləri 1 avqust 2020-ci il tarixdən başlayaraq, geri tarixlə daha çox üstünlük rejimi əsasında ləğv edəcək. Bu rüsumların beş il müddətinə ləğv edilir, Avropa Komissiyası isə belə dəyişikliklərin daimi xarakter daşımasına yönəlməmiş prosedurlara də

hal başlayacaq. Öz növbəsində ABŞ Aİ-dən idxal edilən, orta illik qiyməti 160 milyon dollar məbləğində olan müəyyən məhsullara, o cümlədən müəyyən kullarıya yarımfabrikatları, bülür qəb-qacaqın bəzi növləri, səthlərin emalı üçün preparatlar, raket yanacağı və siqaret alışqanları da daxil olmaqla rüsumu 50% azaldacaq.

Xatırladaq ki, əvvəllər ABŞ Çin mallarına rüsumların bir hissəsini ləğv edib. 300 milyard dollar məbləğində 30-dan çox mal çeşidi istisna təşkil edir. Bu, payızadək davam edəcək.

Həmçinin ABŞ-ın Çinin 146 maliyyə müvəqqəti olaraq rüsumlarını götürdüyü bildirilib. Bu malların bir hissəsi yalnız Çində istehsal olunur. Siyahıda həmçinin qida məhsulları, avtomobil güzgüləri və uşaq stulları var.

Atəşkəs rejimi 34 dəfə pozulub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri sutka ərzində cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə atəşkəs rejimini 34 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Ermənistan Respublikasının Bərd rayonunun Çinari kəndində, Çəmbəkə rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Azərbaycan Respublikasının Tovuz rayonunun Ağdam, Gədəbəy rayonunun Göyali kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Yarımcı, Ağdam rayonunun Sarıcalı, Acarlı, Novruzlu, Mərzili, Füzuli rayonunun Aşağı Veysəlli, Qarvənd, Qaraxanbəyli, Aşağı Seyidəhmədli, Horadiz kəndləri yaxınlığında, həmçinin Tərtər, Ağdam və Xocavənd rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqelərinə atəş açılıb.

Elçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ! "AZƏRBAYCAN"

qəzetinə abunə yazılışı kampaniyası davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıları qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

- "Azərmatbuatçuyunu" ASC (012) 440-46-94, (070) 244-17-34
- "Azərpoçt" ASC (012) 598-49-55, (051) 225-02-13
- "Qaya" firması (012) 564-63-45, (050) 214-04-05
- "Kaspi" MMC (012) 432-39-55, (012) 510-82-24
- "Region Press" MMC (055) 316-79-01, (050) 316-79-01
- "Səma-M" MMC (012) 594-09-59
- "Ziya" LTD (012) 497-76-96, (050) 306-77-22
- "Pressinform" MMC (012) 598-49-52, (070) 340-01-00
- "City press" MMC (055) 819-09-26

4 aylıq
41,60 (qırx bir manat altmış qəpik) manat

3 aylıq
31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

1 aylıq
10,40 (on manat qırx qəpik) manat

Hörmətli oxucular!
Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

ABUNƏ YAZILMAĞA TƏLƏSİN!

"Azərenerji" ASC

mühərrik yağları, akkumulyator və avtomobil şinlərinin satın alınması üzrə açıq tender elan edir

Tender 1 LOT üzrə keçirilir: **Mühərrik yağları, akkumulyator və avtomobil şinlərinin satın alınması.**

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, öz tender təkliflərini dövlət satınalmalarının vahid internet Portalı vasitəsilə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər 500 manat iştirak haqqını yalnız "ASAN ödəniş" vasitəsilə həyata keçirdikdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlə toplunu <https://etender.gov.az/> dövlət satınalmalarının vahid internet Portalı vasitəsilə açıq tenderin bəşirində əldə edə bilərlər (Əlaqələndirici şəxs: Azad Məmmədov, telefon: 490-09-27, 598-26-96).

İddiaçı şirkətlərin asan/elektron imzalarının olması zəruridir. Yalnız asan imzası, yaxud elektron imzası olan iddiaçı dövlət satınalmalarının vahid internet Portalında qeydiyyatdan keçə bilər.

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərini 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- son bir il ərzində (fəaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergi ödəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinə yerinə yetirilməməsi hallarının mövcud olmaması;

- iddiaçının mikro, kiçik, orta və ya iri sahibkarlıq subyektlərinə aid olması ilə bağlı sənəd (iri sahibkarlıq subyektləri qanuna əsasən elektron tenderdə iştirak edə bilməz);
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- əsas şərtlə toplusunda (əlavə №17) qeyd edilən malların siyahısını üzrə təqdim olunan qiymət təklifləri bütün siyahını tam əhatə etməlidir;
- mallar sifariş verildiyi vaxtdan sonra ən çoxu 3 ay (90 gün) müddətinə çatdırılmalıdır;
- müvafiq sertifikatlar.

Sənədlər Azərbaycan dilində, skan olunaraq dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına yüklənməlidir (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" qanuna uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) 16 sentyabr 2020-ci il saat 09:00-a qədər, bank təminatını və tender təklifini isə 24 sentyabr 2020-ci il saat 09:00-a qədər dövlət satınalmalarının vahid internet Portalı vasitəsilə təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş təkliflərə baxılmayacaq.

İddiaçıların tender təklifləri 25 sentyabr 2020-ci il saat 09:00-da dövlət satınalmalarının vahid internet Portalı vasitəsilə açılacaqdır.

Tender komissiyası

Paşinyanın reytingi sifirə yaxınlaşır

Əvvəl 1-ci səh.

Elə bu səbəbdən hakimiyyətin xalq tərəfindən dəvrişməsi və bunun yaxın tezlikdə baş verməsi şübhəli görünür.

Hazırkı hakimiyyət isə ölkədə mövcud etirazları söngitmək üçün diqqəti müxtəlif istiqamətlərə yönəldir. Bu gün ən çox diqqətçəkən məqamlardan biri sabiq prezident Serj Sarkisyan komandasında təmsil olunmuş şəxslərə, onların yaxınlarına qarşı həyata keçirilən kampaniya, repressiyadır. Belə görünür ki, baş nazir Nikol Paşinyan, sadəcə, bu addımlar hesabına pandemiya dövründə cəmiyyətdə özünə dəstək əldə etməyə çalışır. Çünki digər müstəvilərdə o, cəmiyyətin dəstəyini əldə etmək üçün hansısa addım atmaqda acizdir və malik olduğu resurslar da buna imkan vermir.

İqtisadiyyat bərabər vəziyyətdədir, iş yerləri kəskin şəkildə çatışmır, yeniləri isə yaratmağa imkan yoxdur. Həmişə olduğu kimi, camaat gözüünü dikib diasporun və xarici ianəverənlərin əlinə, amma onlar da indi üz döndəriblər. Ona görə ki, bu ölkəyə pul bəğışləməyin əhəmiyyəti yoxdur. Verdikcə, yene istəyir və sonda tələb etməyə başlayır, sanki xaricdəkilərin və xaricilərin bunlara borcu var. Hakimiyyət məsulları o qədər verilən ianələri oğurlayıb, yaxud səmərəsiz şəkildə istifadə ediblər ki, daha heç kim onların ah-naləsinə inanmır. Xalq işə karantin dövründə iş və çörək tələb edir. Paşinyan isə bunları xalqa verməkdə acizdir və bu səbəbdən yeni həbslər planlaşdırmaqla xalqın diqqətini sosial problemlərdən yayındırmağı düşünür.

Bütün bunlarla yanaşı, Ermənistanda silahlı qüvvələrdə böyük problemlər qeydə alınmaqdadır. İşğalçı ölkənin ordusu istər döyüş qabiliyyəti, istərsə də təminat baxımından yenə ciddi çətinliklər yaşayır. Ölkədə yaşanan demografik problem səbəbindən ordunun şəxsi heyətlə təminatı da sürətlə pisləşməkdə davam edir.

Digər tərəfdən, orduda yaranan kaos səbəbindən gənclərin silahlı qüvvələrdə xidmətdən yayınması yenə adi xarakter daşıyır. Belə vəziyyətdə ordudan yayınanların sayının artması bu xüsusda qaldırılan cinayət işlərinin də sayını çoxaldır. Artıq bu vəziyyət hökuməti də ciddi narahat edir. Qeyd olunur ki, hazırda 27-35 yaş arası 4000-dən çox vətəndaşın orduda xidmətdən yayındıqlarına görə axtarışda olduqlarını bildirmişdi. Yerdə qalan hərbi xidmətdən qaçan minlərlə insan isə 27 yaş həddinə çatmayan gənclərdir.

Görünən odur ki, hazırda işğalçı ölkədə hakimiyyət heqiqi işlə yox, avantüra ilə məşğuldur. İqtidar rəsmiləri pandemiya dövründə yalnız populist çıxışlarla camaatın könlünü ələ almaq istəyirlər. Xalq işə bunları görür, etiraz edir. Bu fonda da Ermənistanda ictimai-siyasi vəziyyət sürətlə gərginləşir.

Füzuli rayonunun sərhədboyu ərazisində içərisində iki kiloqramdan çox narkotik vasitə olan bağlama aşkarlanıb

Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) tərəfindən dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsinin təmin edilməsi və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə istiqamətində sərhəd mühafizə və əməliyyat-axtarış tədbirləri davam etdirilir.

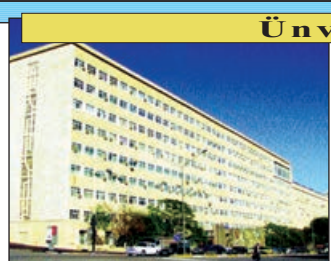
DSX-nin Mətbuat mərkəzindən bildiriblər ki, avqustun 17-də saat 11:25 radələrində "Horadiz" sərhəd dəstəsinin xidməti ərazisində Füzuli rayonunun Aşağı Yağlıvənd kəndinin yaxınlığında yerləşən sərhəd zəstəsinin xidməti sahəsində dövlət sərhədinin gücləndirilməsi üsulla etibarlı mühafizəsinin təmin edilməsi məqsədilə Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin əməkdaşları ilə birlikdə keçirilmiş əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində sərhədboyu ərazidə bir ədəd sahibsiz halda bağlama aşkarlanıb. Bağlamaya baxış zamanı ümumi çəkisi təxminən 2 kiloqram 140 qram narkotik vasitəyə (1 kiloqram 40 qram heroinə və 1 kiloqram 100 qram metamfetaminə) oxsar maddələr aşkarlanaraq götürüldü.

Fakt üzrə zəruri əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilir.

"Azərbaycan"

BAŞ REDAKTOR
Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan
AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail: secretary@azerbaijan-news.az, az.reklam@mail.ru, azerbaijan-news@mail.ru, www.azerbaijan-news.az

Telefonlar
Qəbul otağı - 539-68-71, Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 538-97-96, Məsul katib - 539-43-23, Məsul katib müavini - 539-44-91, Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39, 539-84-41, 539-21-00, İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55, Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68, Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82, İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11, Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73, Kompüter mərkəzi - 538-20-87, Mühəssislik - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığıb sahifələndirilmiş, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sütyonlanlarla bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlərin də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 7290
Sifariş 1942
Qiyməti 40 qəpik